

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)

Végh Mikuláš – SHR , Végh Péter - SHR

2. Identifikačné číslo

37848232

3. Sídlo

Č. 33, 930 06 Ňárad, Jilemnického 233, 929 01 Dunajská Streda

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Végh Péter - SHR

Mobil: +421 915703825

e-mail: vegh.peter@centrum.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Végh Péter – SHR, Jilemnického 233, 929 01 Dunajská Streda

Mobil: +421 915703825

e-mail: vegh.peter@centrum.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Skladovanie a triedenie zeleniny a poľnohospodárskych výrobkov

2. Účel

Účelom navrhovaného zámeru je:

- novostavba ocelovej haly a prestavba existujúcej budovy na administratívnu budovu
- novostavba skladu zeleniny a poľnohospodárskych výrobkov
- novostavba váhy a betónových plôch

Hlavnou úlohou navrhovanej činnosti je zakomponovať plánované poľnohospodárske zariadenia do daného územia a tak zabezpečiť vyhovujúcu prevádzkovú a funkčnú spojitosť objektu.

Účelom posudzovania činnosti je získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území. Námietky a pripomienky bude potrebné zohľadniť pri spracovaní dokumentácie stavby a v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov sa nimi bude kvalifikovane zaoberať príslušný stavebný úrad.

3. Užívateľ

Végh Mikuláš – SHR a Végh Péter - SHR

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť pozostáva z činností, ktoré spadajú do **zist'ovacieho konania** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jedná sa o nasledovné činnosti:

A. Skladovací areál

- kapitola 9 Infraštruktúra, položka č. 16 Projekty rozvoja obcí vrátane písm. a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy v zastavanom území **od 10 000 m²**, mimo zastavaného územia **od 1 000 m²** podlahovej plochy

Navrhovaná činnosť umiestnená mimo zastavaného územia bude obsahovať nasledovné objekty:

Sklad na skladovanie a triedenie zeleniny: 1896,42 m²

Spevnené plochy: 680,39m²

Administratívna budova: 77,82m² (1. NP) + 88,57 m² (2. NP)

Sklad zeleniny a poľnohospodárskych výrobkov: 1254,08 m²

Váha: 105,00 m²

Betónová plocha pre čističku obilia: 25,00 m²

Betónová plocha pre sušičku obilia: 30,00 m²

Betónová plocha pre PB: 45,00 m²

Betónová plocha pre výmenník: 6,00 m²

Betónová plocha: 100,00 m²

Betónová plocha pre silo: 400,00 m²

Betónová plocha pre silo: 400,00 m²

B. Technológia sušenia

- kapitola 12 Potravinársky priemysel, položka č. 13 Prevádzky na spracovanie ostatných rastlinných surovín a živočíšnych surovín neuvedených v položkách č. 1 až 13 **od 75t/deň do 300 t/deň**

Sušenie bude prebiehať maximálne 12 hodín.

Výkon sušiarne pre kukuricu je 7,9 t/h, z čoho vyplýva: $7,9 \times 12 =$ maximálne 95t/deň.

Na základe uvedených skutočností hodnotená činnosť podlieha zistovaciemu konaniu podľa § 29 zákona.

Podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v zmysle § 22 ods. 3, musí zámer obsahovať najmenej dve variantné riešenia činnosti (variant zámeru), ako aj variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil (nulový variant).

Realizácia navrhovanej činnosti je predložená na posúdenie v jednom variantnom riešení na základe upustenia od variantného riešenia vydaného odborom starostlivosti o životné prostredie príslušného okresného úradu.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Trnavský

Okres: Dunajská Streda

Obec : Baloň

Parcely: 2146/25, 26

Katastrálne územie: Baloň

Pozemok sa nachádza mimo zastavaného územia obce Baloň. Jedná sa o existujúci areál, ktorý bol doteraz využívaný na záhradkárske účely, na pestovanie zeleniny.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Vid'. Príloha

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie prevádzky: po nadobudnutí právoplatnosti vydaných rozhodnutí

Termín ukončenia prevádzky: nie je stanovený

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v existujúcom areáli, ktorý bol doteraz využitý na pestovanie zeleniny a na záhradkárske účely. V areáli sa nachádzajú skleníky, fóliovníky, murované budovy, kde sú šatne, dielňa, výmenníková stanica.

Navrhované riešenie zahŕňa výstavbu nasledovných stavebných objektov:

Sklad na skladovanie a triedenie zeleniny: 1896,42 m²

Spevnené plochy: 680,39m²

Administratívna budova: 77,82m² (1. NP) + 88,57 m² (2. NP)

Sklad zeleniny a poľnohospodárskych výrobkov: 1254,08 m²

Váha: 105,00 m²

Betónová plocha pre čističku obilia: 25,00 m²

Betónová plocha pre sušičku obilia: 30,00 m²

Betónová plocha pre PB: 45,00 m²

Betónová plocha pre výmenník: 6,00 m²

Betónová plocha: 100,00 m²

Betónová plocha pre silo: 400,00 m²

Betónová plocha pre silo: 400,00 m²

Objekty na parcele č. 2146/25

SO-01 Sklad na skladovanie a triedenie zeleniny

Objekt ocelevej haly bude slúžiť na skladovanie, čistenie a triedenie poľnohospodárskych výrobkov. Vedľa haly je vytvorená spevnená plocha, ktorá je zastrešená spolu s objektom. Spevnená plocha má betónový povrch z cestného betónu. Základy a nosné prvky budú zo železobetónu. Navrhovaný sklad zahŕňa miestnosť na čistenie zeleniny, chodby a zásobovaciu betónovú plochu. V miestnosti na čistenie zeleniny sa nachádza linka na príjem, pranie, triedenie a leštenie zeleniny. Linka je určená na príjem, pranie, triedenie a leštenie mrkvy, petržľenu a zeleru, od Dánskeho výrobcu strojov na pozberovú úpravu zeleniny EKKO.

Skladá sa z nasledovných strojov:

1. EM1170 Hydraulický vyklápač bední
2. EM1134 Vodné silo
3. EM1341 Práčka
4. By-pass dopravník
5. EM1412 Priemerová triedička
6. Reverzné dopravníky
7. EM1896 Mechanické tlmiče pádu
8. Dopravník
9. Elevátor
10. EM1208 Polisher
11. Dopravník
12. Plošina

Popis činnosti linky

Spracovaná zelenina bude privázaná vysokodvižným vozíkom v debnách, ktoré sa vložia do hydraulického vyklápača, hydraulický vyklápač vysype tovar do vodného sila, kde sa zelenina namočí a čiastočne zbaví nelepenej zeminy. Do sila sa vháňa vzduch, ktorý vytvorí jacuzzi efekt, čo napomáha odmočeniu zeminy. Práčka má dno v tvare dvoch kužeľov, kde sa usádza najhustejšie blato, tu je umiestnený pneumatický ventil, ktorý v určitých časových intervaloch vypúšťa časť tohto blata. V prípade spracovávania mrkvy a petržľenu z práčky zelenina pokračuje na priemerovú triedičku, v prípade zeleru na by-pass dopravník, ktorým sa obchádza priemerová triedička a pokračuje na elevátor. Mrkva a petržlen sa triedi na triedičke podľa priemeru do troch tried. Princíp triedenia je taký, že mrkva leží na otáčajúcich

sa nerezových valcoch, ktorých vzájomná vzdialenosť sa dá nastaviť. Takto vznikne požadovaná medzera cez ktorú buď mrkva prepadne alebo sa pokračuje ďalej až kým nepríde k väčšej medzere, cez ktorú prepadne. Jednotlivé triedy padajú na krížové dopravníky, ktoré sú reverzné. Dve triedy padajú do pristavených dební, kde sú umiestnené mechanické tlmice pádu, ktoré tlmia pád mrkvy, aby sa nelámala. Vybraná trieda padá na by-pass dopravník a pokračuje do elevátora. Elevátor podá mrkvu, petržlen alebo zeler do polisheru. V polisheri sa otáča bubon tvorený zo 16 kief, ktoré sa navyše otáčajú okolo vlastnej osi. Tieto kefy zeleninu vylestia a takto spracovaná zelenina vypadáva na dopravník, kde pracovníci kontrolujú konečný produkt. Zeleninu nevyhovujúcej kvality ručne vyhodia do pripravenej debny. Skontrolovaná zelenina padá do pripravenej debny na konci dopravníka. Plné debny sú odvážané vysokozdvížným vozíkom.

Do linky sa privádza čistá voda, nepoužívajú sa žiadne saponáty ani iné chemické látky. Odpadová voda z polisheru je privádzaná rúrami do práčky, odpadová voda z práčky ide rúrami do vodného sila, z ktorého je odvádzaná potrubím alebo kanálom zabudovaným v podlahe von z budovy do izolovanej žumpy, ktorá je rozdelená na objem 30 m³ a 10m³.

Stroje v linke sú vyrobené z natrenej ocele, časti linky, ktorých sa spracovaná zelenina dotýka, sú z nerezovej ocele. Kapacita linky je 10t/h, v závislosti od kvality a druhu spracovávanej zelenine. Celková spotreba energie je 45,70kW.

SO-02 Administratívna budova

Návrh administratívnej budovy vychádza zo zamerania pôvodnej stavby. Obvodové rozmery stavby sa nemenia, potrebné zmeny podľa návrhu sú uskutočnené vo vnútri stavby a na fasáde. Do otvoreného vnútorného priestoru halovej stavby je navrhnutá dvojposchodová prevádzka: na prízemí je sociálno – hygienické zázemie pre personál a na novovybudovanom poschodí priestory pre administratívne účely.

Na 1.NP sú navrhnuté šatne so sprchou, záchodmi a umývadlami samostatne pre ženský a mužský personál. Na 2. NP sú navrhnuté kancelárie, zasadačka, archív, kuchynka a hygienické zázemie. Zmeny čelnej a zadnej fasády súvisia s dispozičným riešením vnútra, na nových miestnostiach sú navrhnuté okná. Podľa návrhu prirodzeným spôsobom nevetrané a neosvetlené priestory treba umelo osvetliť a zabezpečiť umelé vetranie a prívod vzduchu.

SO-03 Spevnené plochy

Pred skladoom bude umiestnená spevnená plocha z cestného betónu. Zo severnej strany je vytvorená zásobovacia rampa.

Objekty na parcele č. 2146/26

SO-01 Sklad zeleniny a poľnohospodárskych výrobkov

Zvislé nosné konštrukcie oceleovej haly tvoria ocelové stĺpy. Vodorovné strešné konštrukcie sú z priehradových ocelových väzníkov. Na presvetľovanie objektu slúžia presvetľovacie panely. Vstup do skladu je zabezpečený cez 2 priemyselné brány. Miestnosť pre meranie bude murovaný. Okolo objektu je vytvorený okapový chodník.

SO-02 Váha

Váha má rozmery 3500x3000 mm, jej vzdialenosť od skladu je 7000mm.

SO-03/3 Betónová plocha pre čističku obilia

Betónová plocha bude rozmerov 5000x5000mm.

Typ: AGROS 60, výška stroja: 2650mm, dĺžka stroja: 3000mm, šírka stroja: 2600mm, pohon sít: 1,5kW, pohon ventilátora: 11,0kW

SO -03/4 Betónová plocha pre sušičku

Betónová plocha bude rozmerov 10000x3000mm.

Typ: DanCorn DCC 163 CE, spotreba energie: 22 kWh

SO-03/5 Betónová plocha pre PB

Betónová plocha bude rozmerov 5000x9000mm

SO-03/6 Betónová plocha pre výmenník

Betónová plocha bude rozmerov 2000x3000mm

SO-03/7 Betónová plocha

Betónová plocha bude rozmerov 10000x10000mm, bude slúžiť na vysypanie poľnohospodárskych výrobkov.

SO-03/8 Betónová plocha pre silo

Betónová plocha bude rozmerov 20000x20000mm.

Typ: NBIN 1500, kapacita 1000t, priemer 14,32m, výška valcovej časti 11,45m, celková výška: 15,54m.

SO-04 Prístupová cesta

TECHNOLOGICKÉ VYBAVENIE

Hlavnú časť technológie tvorí linka pre príjem, dopravník s obratom do 3000 t ročne, čistiaca linka na čistenie obilia s výkonom do 60 t /30 t/h-kukurica, mobilná sušička obilia s tepelným výkonom 22 kWh pri sušení kukurice 7,9 t/h, zásobníky obilia-silá 2 ks s kapacitou 1575 t, a expedičné zásobníky objemu 30 až 60 t.

Príjem obilia

Obilie bude prijímané cez násypný kôš pod prístreškom príjmu. Navožené bude nákladnými autami a traktorovými vlečkami s bočným alebo zadným vyklápaním. Z násypného koša bude obilie transportované na čistiacu alebo sušiacu linku.

Čistenie obilia

Čistička slúži na prvotné a dodatočné čistenie zrna. Toto zariadenie oddelí od zrna nečistoty a cudzie látky (slama, kusy klasov, prach, semená buriny atď.), ktoré by mohli zabrániť ďalšiemu spracovaniu.

Kryt prístroja je počas prevádzky zatvorený. Proces sledovania čistenia osiva, ako aj náhľad so samotného zariadenia umožňujú prakticky umiestnené okienka.

Prístroj uskutočňuje čistenie pomocou mechanického preosievania a tiež prostredníctvom prvotného a druhotného čistenia za neustáleho prúdenia vzduchu. Hlavné časti prístroja: dávkovacie hrdlo, konštrukcia so sitom, odsávacie zariadenie, podstavec prístroja.

Zrná, ktoré je potrebné čistiť, putujú prostredníctvom dávkovacieho systému postupne do dávkovacieho hrdla na vrchu prístroja. Triedenie zrn po celej svojej šírke zabezpečuje závitovka. Odtiaľto sa zrná dostávajú do primárneho ventilátora.

V primárnom ventilátore sa oddeľuje prach, slama a ostatné menšie nečistoty za pomoci prúdu vzduchu a za pomoci odvádzajúcej závitovky sa cez odvádzajúci otvor dostávajú preč. Potom sa zrná dostávajú na konštrukciu sita.

Konštrukcia sita pozostáva z dvoch sitových skríň. Za pomoci horného sita je možné oddeliť od zŕn hrubé nečistoty, ktoré potom odchádzajú z prístroja cez odvádzajúci otvor. Za pomoci spodného sita oddelíme od zŕn jemné nečistoty, polovičné zrná, zakrpatené zrná. Zo spodného sita sú zrná odvádzané do sekundárneho ventilátora. V sekundárnom ventilátore možno oddeliť ťažko odstrániteľné nečistoty. Nečistoty sú odvádzané z prístroje za pomoci odvádzajúcej závitovky. Očistené zrná vypadávajú z prístroja cez žlab sekundárneho ventilátora.

Prachové častice z čističky budú dopravované do zásobníka-prachovej komory. Žužtkovateľné odpady, polovičné semená budú dopravované do druhého zásobníka.

Prednosťou navrhovanej sitovej čističky o výkone do 60t/30t s príkonom 6-7 kWh je recirkulácia čistiacieho vzduchu, nízka opotrebovanie a servisné náklady, automatická regulácia plnenia, maximálna prašnosť do 10mg/m³.

Sušenie obilia

Navrhovaná sušička DanCorn DCC163CE s výkonom 7,9 t/h kukurice je mobilná sušička kontinuálna so spätným využívaním tepla. Spotreba energie 22 kWh. Uvažuje sa využitím kapacity 3000 t/rok. Sušiareň sa bude prevádzkovať na PB plyn. Ročná potreba plynu bude 24 000 kg pri spotrebe 8 kg/t obilia.

Princíp prevádzky: Obilie postupne, separované v dvoch prúdoch, sa posúva smerom dole, pričom teplý vzduch prechádza cez celý jeho povrch. Obilie, ktoré sa nachádza bližšie k vnútornej teplejšej časti, prúdi rýchlejšie, ako pri vonkajšej časti, čím sa dá dosiahnuť veľmi rovnomerná vlhkosť po sušení a zabrániť presušeniu zŕn. Patentované dávkovacie špirály rozdeľujú prúd obilia na dve časti. Vďaka vnútorným špirálam obilie cirkuluje rýchlejšie. Po celej dĺžke vyhrievacieho priestoru je zabezpečené meranie teploty.

Hladina hluku zariadenia, zabezpečené novými centrifugálnymi ventilátormi je omnoho nižšia, ako u zariadení s axiálnymi ventilátormi. Centrifugálne ventilátory dokážu odolať väčšiemu statickému tlakovému rozdielu, preto sú lepšie na vytvorenie systémov tlakového sušenia a spätného vákuového chladenia. Riešenie s centrifugálnymi ventilátormi umožní sušenie so spätné získaným teplom, čím sa dá doceliť 20-30%-ná úspora energie. Vákuové chladenie umožní využívanie vzniknutého teplého vzduchu počas chladenia obilia. Ventilátor nasáva vzduch do spodného vákuového priestoru cez obilie, určené na chladenie, čím sa vzduch nasávaný cez vrstvu obilia zohreje, temperuje, čím sa dá získať späť podstatná časť energie určenej na sušenie.

Komorové dávkovacie špirály zabránia presušeniu vnútorných vrstiev obilia, čo má za následok vyššiu kvalitu a rovnomernejšiu vlhkosť.

Riadiaca jednotka s dotykovým displejom je moderná na báze mikroprocesorov. Počas sušenia sa všetky údaje priebežne zaznamenávajú.

Meranie obsahu vlhkosti sa prevádza senzorom. Vďaka jedinečnému riešeniu je rýchlosť dávkovacích špirál podmienená nameraným obsahom vlhkosti, čo zabezpečí rovnomernú vlhkosť finálneho produktu. Riadenie zabezpečí automatickú korekciu rýchlosti prúdenia, preto sa sušenie vykonáva v závislosti od aktuálneho obsahu vlhkosti obilnín.

Výnimočnými vlastnosťami sú vysoká účinnosť a výkon, šetrí energiu, jednoduché PLC riadenie dotykovou obrazovkou a registrovaním údajov, plne automatizované a účinné plnenie a vyprázdňovanie, automatické merania vlhkosti, minimálne náklady na montáž a prevádzku, mobilita a pružnosť, údržba a vyprázdňovanie je zabezpečené z vonkajšej aj z vnútornej strany veľkými otvormi.

Expedícia obilia

Pre expedíciu sa budú používať dva kusy expedičných zásobníkov, silá o kapacite – 2x 1575 t (celková kapacita 2019 m³) na skladovanie obilnín, valcovitého tvaru, do výšky 11,45 m, vyrobené z ocelových zinkovaných plechov. Konštrukcia strechy je robustná, aby mohla bez problémov niesť pochodnú lávku s naskladňovacou technológiou a ďalšej konštrukcie potrebnej pre pohodlný prístup pre servisné úkony, údržbe a vizuálnej kontrole sila. Pre bezproblémovú obsluhu slúži pohodlné a pevné točité schodište, výstupný rebrík s ochranným kočom, vnútorný rebrík, strešné schodište so zábradlím a dostatočne veľké kontrolné a vstupné revízne otvory v dolnej časti sila a na streche.

Ventilácia je základom kvalitného dlhodobého skladovania. Prísun vzduchu zabezpečia výkonné radiálne ventilátory. K odvodu vzduchu sú na streche inštalované výduchové vikiere, ktoré zároveň plnia funkciu pasívnej ventilácie pod strechou sila. Pre prípad tvorby kondenzátu pod strechou sila, je na streche inštalovaný protikondezačný odťahový ventilátor.

Mostová váha s váživosťou 50 t, bude umiestnená v izolovanej vani.

Zásobníky na plyn

Prevádzka sušičky bude zabezpečená PB plynom. Budú osadené 4 nadzemné zásobníky na propán PROBUGAS s objemom 4850 l s hmotnosťou náplne 2070 kg. (celkom 19 400 l- 8280 kg). Zásobníky valcovitého tvaru o rozmeroch 426 cm dl. a 125 cm priemer sa osadia na betónovú plochu.

Požiarna bezpečnosť

Požiarna ochrana navrhovanej činnosti sa bude zabezpečovať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti protipožiarnej bezpečnosti. Podrobné riešenie protipožiarnej ochrany bude súčasťou ďalších stupňov projektovej dokumentácie. Voda pre požiarné účely bude zabezpečená z existujúceho vodného zdroja – studňa - resp. aj z Chotárneho kanála (podľa potreby), ktorý sa nachádza v blízkosti.

Bezpečnosť práce

Z hľadiska bezpečnosti práce pri realizácii a prevádzke navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať príslušné právne predpisy – zákony, vyhlášky, nariadenia

vlády a STN. Všetky práce musia byť vykonávané podľa platných predpisov o bezpečnosti práce a ochrane zdravia.

Civilná ochrana

Požiadavky civilnej ochrany obyvateľstva vyplývajú zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)

Navrhovaná činnosť je novou činnosťou v záujmovom území. Podnikateľským zámerom je vybudovanie a prevádzkovanie areálu, ktorý bude slúžiť jednak na skladovanie a triedenie zeleniny a na skladovanie obilia – kukurice po čistení a sušení.

Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti:

- rozšírenie skladovacích kapacít v regióne
- sušenie a čistenie obilia, hlavne kukurice
- realizácia činnosti, ktorá významne nezaťažuje životné prostredie

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti:

- negatívne vplyvy počas výstavby (hluk, vznik emisií a prašnosti), ktoré budú krátkodobé a minimalizované použitím vhodnej technológie,
- mierne zvýšenie emisnej a hlukovej záťaže územia počas prevádzky pri splnení príslušných limitov
- mierne zvýšenie intenzity dopravy na cestách
- trvalý záber poľnohospodárskej pôdy

10. Celkové náklady (orientačné)

Predpokladané investičné náklady predstavujú cca 2,11 mil. € , ktoré zahŕňa náklady na stavebnú aj na technologickú časť.

11. Dotknutá obec

Obec Baloň

12. Dotknutý samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

Okresný úrad Dunajská Streda

- odbor krízového riadenia a civilnej ochrany

- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- odbor starostlivosti o životné prostredie

Krajský úrad Trnava

- odbor pozemkový a lesný

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Dunajskej Strede**

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Obec Baloň – príslušný úrad miestnej samosprávy

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zákonným predpokladom realizácie navrhovanej činnosti je získanie povolení, vyjadrení a súhlasov vyžadovaných pred zahájením činnosti prevádzky v zmysle platnej právnej úpravy regulujúcej oblasť životného prostredia.

V zmysle zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon):

- podľa § 39 pre uvedenú stavbu je potrebné územné rozhodnutie
- podľa § 55 stavba podlieha stavebnému povoleniu,
- podľa § 76 ods. 1 bude užívanie stavby, ktorá vyžadovala stavebné povolenie, podmienené kolaudačným rozhodnutím.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vplyvy činnosti boli hodnotené na ploche širšieho okolia hodnotenej činnosti – **dotknuté územie** a na ploche užšieho okolia – **záujmové územie**. Záujmovým územím zámeru je obec Baloň. Obec leží v Podunajskej nížine, v strednej časti Žitného ostrova, jednej z najúrodnejších oblastí Slovenska. Žitný ostrov ohraničuje z juhu koryto Dunaja zo severu jeho rameno Malý Dunaj a na krátkom úseku aj Váh na východe (niekedy sa uvádza Vážsky Dunaj). Malý Dunaj sa od Dunaja odpája pri Bratislave do Váhu sa vlieva pri Kolárove. Je to vlastne obrovský náplavový kužel, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny. Celý Žitný ostrov je obrovskou zásobárňou podzemných vôd a jednou z najúrodnejších poľnohospodárskych oblastí Slovenska.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR patrí územie Žitného ostrova do celku Podunajskej nížiny. Hodnotené územie a širšie okolie predstavuje súčasť rovinatého morfológického stupňa Podunajskej roviny s akumulárnym málo členitým typom reliéfu, s depresiami mŕtvych ramien a eleváciami agradačných valov.

Oblasť Žitného ostrova, ako súčasti Podunajskej nížiny, sa vyznačuje zložitou tektonickou stavbou s dvoma smermi zlomových systémov: SV – JZ a SZ – JV. Táto neotektonika mala značný vplyv na vývoj kvartérnych sedimentov. Celkovo je územie charakterizované rovinným, fluvialným akumulárnym reliéfom agradovaných rovín a poriečnych nív.

Geodynamické javy

Geodynamické javy (zosuvy, erózia, seizmicita) spôsobujú zmeny štruktúry horninového prostredia, pôd, reliéfu a hydrologických pomerov, ako aj celkovú zmenu kvality životného prostredia. Sohľadom na rovinatý charakter posudzovaného územia sa z geodynamických javov na území môžu uplatňovať len seizmické pohyby a erózia.

Územie navrhovanej činnosti leží podľa STN 73 0036/97 v pásme charakterizovanom intenzitou 7⁰ MSK-64, kategórie B. Pôdy v okolí sú bez nebezpečenstva ohrozenia vodnou a veternou eróziou. Územie okresu Dunajská Streda je z hľadiska svahových porúch veľmi stabilné.

Klimatické pomery

Súčasný klimatický pomery oblasti Dunaja, závisia od cirkulačných pomerov vzduchu v Európe. Cirkulačné pomery v ovzduší sú prvoradým činiteľom ovplyvňujúcim počasie a klímu. Počasie závisí predovšetkým od prúdenia vzduchu a prínosu vzduchových hmôt od morských a pevninských oblastí. Ročný výkyv teploty

je v morskem vzduchu a povrchových vodách oceánu len 10 – 15 °C, kým v pevninskom vzduchu 50 – 60 °C. Podobne, rozdiely relatívnej vlhkosti vzduchu v pevninskom vzduchu medzi letom a zimou sú podstatne vyššie ako v morskom vzduchu. V oblasti Podunajskej nížiny sa najčastejšie nachádza vzduch pochádzajúci z miernych zemepisných šírok. Prenikajú sem však vzduchové hmoty arktického pôvodu a tropické vzduchové hmoty zo subtropických šírok. Ich striedaním vznikajú v našich oblastiach citelné výkyvy teplôt a celkového charakteru počasia. V zimnom období, keď je rozdiel v teplotách medzi nízkymi a vyššími zemepisnými šírkami podstatne väčší ako v lete, aj prúdenie vzduchu je intenzívnejšie, a tým aj kolísanie teploty a charakteru počasia. Striedanie sa vzduchových hmôt a postup atmosferických frontov, na ktoré sa viaže najviac zrážok, riadi vývoj počasia. Zrážky, ktoré padajú v zime, padajú z morského vzduchu, ktorý preniká nad pevninu a vystupuje nad chladný pevninský vzduch. V lete pochádzajú zrážky hlavne z pevninského vzduchu. To znamená, že zimné zrážky nad pevninou súvisia s obehom vlahy medzi morom a pevninou, kým letné sú výsledkom hlavne obehu vlahy nad pevninou. Najnižšie teploty prinášajú vpády arktického vzduchu. Vtedy teplota silne klesá a obloha sa zvyčajne vyjasňuje. Na prúdenie vzduchu a zmeny teploty pôsobia mnohé ďalšie vplyvy. V Podunajskej nížine je to hlavne karpatské horstvo a vlastné údolie Dunaja.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Žitný ostrov (plocha = 1200 km²) predstavuje územie ohraničené Malým Dunajom, ktorý sa odčleňuje od Dunaja pod Bratislavou, do ktorého ústi Čierna Voda a je prítokom Váhu, ktorý opäťovne ústi do Dunaja pri Komárne. V tejto oblasti je vybudovaná špecifická sieť kanálov. Prietoky do Malého Dunaja sú regulované zátvorným objektom na ľavom brehu Dunaja.

Ľavá strana Dunaja - Podkarpatská oblasť sa delí na prechodnú podoblasť (od svahov Malých Karpát s prechodom do Podunajskej nížiny) a Bratislavsko-Vajnorskú podoblasť (Dunaj - južné úpätie M. Karpát - Vajnory - Ivanka pri Dunaji - koryto M. Dunaja). Bernolákovsko-Šúrska oblasť je ohraničená ľavou stranou M. Dunaja a pravou stranou Čiernej Vody. Mocnosť kvartérnych štrkov a pieskov od Bernolákova (10 -12 m) smerom k Jelke stúpa až na 100 m. Gabčíkovskú priehľbeň ohraničujú na severe Sládkovičovská a na juhovýchode zlomová línia Kližskej Nemej (v oblasti vystupujú na povrch neogénne íly: 10-12 m pod terénom). Územie v oblasti Kolárova, sútoku Váhu a Malého Dunaja tvorí Kolárovskú depresiu (vytvára vodnú nádrž, ktorá je spojená s Gabčíkovskou priehľbňou, ako aj s malodunajským a vážskym kvartérom). Kvartérne zvodnené štrky a piesky sa usadili priamo na Kolárovských vrstvách. V podoblasti pririečnej zóny Dunaja od Kližskej Nemej až po Kravianske územie sa taktiež striedajú tektonické priehlbne. V podloží 8-20 m kvartéru sa vyskytujú íly, prípadne piesky.

Na pravej strane Dunaja sa vyčleňujú dve oblasti. Petržalská podoblasť je budovaná 10-20 m vrstvou fluvialných štrkov a pieskov, ktoré sú uložené na ílovito-piesčitých vrstvách vrchného pliocénu. Zásoby vôd v štrkoch a pieskoch sa dopĺňajú z povrchových vôd Dunaja a prítokom podzemných vôd z Pečenského lesa. Čunovská

oblasť je narušená systémom zlomov. Kvartérne fluviálne sedimenty Dunaja v oblasti Rusoviec - Ostrovných Lúčok akumulujú značné množstvo vôd.

Hydrogeologické pomery sú ovplyvnené veľkými mocnosťami zvodnených štrkopiesčitých sedimentov kvartéru. Dunaj vytvoril v záujmovom území mohutný náplavový štrkopiesčitý kužeľ extrémnej hrúbky a s extrémne vysokou priepustnosťou. Litologické zloženie podmieňuje dobré hydrogeologické pomery. Litologické zloženie sedimentov sa vyznačuje zrnitosťou nehomogenitou, čo sa prejavuje aj na rôznych hodnotách koeficienta filtrácie v horizontálnom i vertikálnom smere. V závislosti od zrnitostného zloženia a podielu piesčitej frakcie sa koeficienty filtrácie pohybujú v rozpätí rádovo od 10^{-2} do 10^{-6} m.s⁻¹. Prietoknosť zvodnených kolektorov je veľmi vysoká, priepustnosť medzizrnová s voľnou hladinou podzemnej vody. Dunaj tečie vo svojom náplavovom kuželi po jeho hrebeni, taktiež terén sa od Dunaja skláňa smerom k Malému Dunaju a Mošonskému Dunaju. Rieka Dunaj je tak zdrojom neustáleho dopĺňania zásob podzemnej vody, voda infiltruje do horninového prostredia celoročne, za všetkých vodných stavoch, mení sa len jej množstvo.

Podzemné vody

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia. Je potrebné chrániť ju, a to tým starostlivejšie, čím intenzívnejšie sa využíva. Práve podzemná voda predstavuje neoceniteľný, dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Podmieňuje stupeň hospodárskeho rozvoja spoločnosti a životnej úrovne obyvateľstva. Slovenská republika má veľmi dobré podmienky z hľadiska tvorby a akumulácie prírodných zdrojov a zásob podzemných vôd. Najväčšie množstvo podzemných vôd je viazané na kvartérne sedimenty oblasti Dunaja s vodohospodársky najvýznamnejšou oblasťou v strednej Európe – Žitným ostrovom. Nachádzajú sa tu najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd (dunajské náplavy) nielen v rámci riešeného územia, ale aj celej SR.

Množstvo podzemných vôd využiteľných pre vodné hospodárstvo je priamo závislé od kolísania hladín podzemnej vody a výdatností prameňov, pričom ich hodnotenie je späté s údajovou základňou o dlhodobom pozorovaní podzemných vôd.

V roku 2012 bolo v oblasti Dunaja evidované sumárne využiteľné množstvo podzemných vôd 24 967 l.s⁻¹ (z toho vyše 20 500 l.s⁻¹ s vysokým stupňom zabezpečenia – schválené v kategóriách A, B, C, C1, C2), čo predstavuje takmer jednu tretinu celkových využiteľných množstiev podzemnej vody v Slovenskej republike. Podstatná časť využiteľných množstiev podzemnej vody v oblasti Dunaja sa nachádza v okolí Bratislavy a na Žitnom ostrove (hydrogeologické rajóny Q 051 – Kvartér západného okraja Podunajskej roviny a Q 052 – Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny).

Povrchové vody

Žitný ostrov je ohraničený Dunajom a Malým Dunajom. Dunaj vytvára rozsiahlu ramennú sústavu hlavne v úseku od Vlčieho hrdla po Gabčíkovo, nižšie je

meandrov a ramien Dunaja podstatne menej. Prirodzený ráz rieky je pozmenený hrádzami a vyrovnávaním častí toku.

Tým sa zmenili i prirodzené hydrologické pomery – ramená a meandre Dunaja sú od hlavného toku hrádzami sčasti oddelené. Ramenný systém funguje hlavne medzi hrádzami a povrchovým tokom. Súčasné hydrografické a hydrologické pomery sú výsledkom uvedenia Vodného diela Gabčíkovo do prevádzky.

V hornej časti je Žitný ostrov bez prirodzenej riečnej siete a v dolnej časti k nej patrí Klátovské rameno Malého Dunaja s jeho pravostrannou sústavou prítokov z oblasti Šarrétov. Okrem uvedenej prirodzenej siete sú na území Žitného ostrova umelé vodné toky a to kanály odvodňovacie a zavlažovacie.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ.

Vodné plochy

Vodné plochy v záujmovom a priľahlom území sú výsledkom antropogénnej činnosti ako dôsledok ťažby štrkopieskov. Vodné plochy väčšieho plošného i hĺbkového rozsahu vznikli po ťažbe suroviny - štrkopieskov pre výstavbu Vodného diela Gabčíkovo.

Termálne a minerálne vody

Na podložné neogénne sedimenty v oblasti Podunajskej panvy (hĺbka 1 200 až 2 500 m) sú viazané vysoko mineralizované termálne vody. V oblasti Žitného ostrova sú to predovšetkým panónske, dácke a pontské pieskovce. V širšom okolí záujmového územia bolo vyhlásených niekoľko geotermálnych vrtov, ktoré sa využívajú na rôzne účely (zdravotníctvo, energetika, poľnohospodárstvo, rekreácia a pod.).

Vodohospodársky chránené územia

Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov

V roku 1978 bolo územie vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd (CHVO) Žitný ostrov podľa NV SSR č. 46/1978 Zb. v znení neskorších predpisov. Zároveň je súčasťou citlivej a zraniteľnej oblasti vôd v zmysle nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti. Všetky činnosti v tomto území sú limitované uvedeným nariadením a riadené orgánmi štátnej správy s cieľom ochrany tejto unikátnej akumulácie podzemných vôd. Zákon MŽP SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o

zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v §33, ods. 1) uvádza, že citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach obcí, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č.1 nariadenia vlády. V tomto zmysle za zraniteľnú oblasť možno označiť takmer celú oblasť juho-západného Slovenska. V CHVO je potrebné vytvárať priaznivé podmienky pre tvorbu a zachovanie zdrojov podzemných a povrchových vôd a zabezpečovať všestrannú ochranu týchto vôd. Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov má plochu takmer 1 400 km², čo však predstavuje asi 20 % z celkovej plochy (asi 7 tisíc km²) všetkých CHVO na Slovensku. Na jej území sa nachádzajú najväčšie zásoby pitnej vody zo zdrojov podzemnej vody v Európe.

Pôda

Pôdne typy sú výsledkom pôdotvorného procesu za účinkovania špecifických pôdotvorných faktorov a podmienok na lokalite. Na území Podunajskej nížiny sú to predovšetkým rovinný terén riečnych náplavov Dunaja, špecifické klimatické podmienky s dlhým slnečným svitom, veľkým počtom teplých letných dní, zrážok je pomerne málo, ale na druhej strane sú vo vegetačnom období vysoké prietoky v Dunaji, občasné záplavy územia, a to v čase keď sa pôda tvorila a v časti územia je tomu tak aj dnes. Hĺbka hladiny podzemnej vody je rôzna, kolísanie hladiny podzemnej vody je pomerne veľké, s maximálnymi hladinami v letných mesiacoch.

V Podunajskej nížine nájdeme popri Dunaji a Malom Dunaji prevažne **fluvizeme**, nívne karbonátové pôdy na holocénných aluviálnych sedimentoch. Profily týchto pôd majú obyčajne geologické zvrstvenie, na vrchu sú obyčajne hliny, pod nimi štrková vrstva, potom piesčitá a zase štrková. Vlastnosti týchto pôd sú závislé od zrnitosti a chemického zloženia sedimentov, režimu podzemných a povodňových vôd. Charakteristické je veľké kolísanie hladiny podzemnej vody spôsobené hlavne režimom kolísania prietokov vody v Dunaji. Človek výrazne ovplyvnil vývoj pôdy budovaním hrádzí a ovplyvňovaním režimu podzemných a povrchových vôd. Väčšina našich fluvizemí sa prestala zaplavovať povodňami a začínajú sa postupne premieňať na **terestrické pôdy**. Podmáčané fluvizeme sa menia na **glejové pôdy**.

Na starších riečnych hlinách a povodňových kalových usadeninách s nehlboko ležiacim štrkovým povrchom a hladinou podzemnej vody v štrkoch (alebo vo všeobecnosti v hlbších polohách) sa vytvorili **karbonátové micelárne černozeme** obsahujúce v humusovom horizonte vyzrážaný uhličitan vápenatý (od Podunajských Biskupíc smerom na Rastice, Šamorín a Dunajskú Stredú). Tieto sa vytvorili hlavne v dôsledku malých zrážok a vyššieho obsahu uhličitanu vápenatého v povodňových hlinách a sedimentoch. Smerom do vlhších území je táto černozem viac vylúhovaná a prechádza smerom k hnedozemnému typu.

Na aluviálnych náplavoch s vysokou hladinou podzemnej vody, pravidelne zaplavovaných a na podmáčaných sprašiach sa vytvorili **lužné pôdy** kvalitou blížiac sa černozemi (južne, východne a severne od Dunajskej Stredy smerom k Dunaju a Malému Dunaju). Lužná pôda vznikla na aluviálnej nive s obsahom karbonátovej zložky a s vplyvom mineralizovanej (kalcium bikarbonátovej) podzemnej vody s vyššou hladinou. Pôvodnú vegetáciu tvorili hlavne hydrofilné spoločenstvá. Hlavným pôdotvorným procesom tu bolo výrazné a hlboké hromadenie kvalitných humusových látok v podmienkach zvýšeného prevlhčenia pôdy z minerálne bohatých podzemných vôd (350 – 1000 mg/l). V miestach, kde je hladina podzemnej vody stále blízko pod terénom (okolo 0,5 m), sa vytvorili **glejové lužné pôdy**, podobné černozemi. Časť dnešných lužných pôd vznikla z glejových pôd po znížení hladiny podzemných vôd. Na holocénnych agradačných valoch, kde je hladina podzemnej vody mierne hlbšie, sa vytvorili **lužné černozeme**.

Z hľadiska kvality pôdneho fondu územie okresu Dunajská Streda je reprezentované najúrodnejšími pôdami, ktoré v súčasnosti s neustále narastajúcou intenzifikáciou poľnohospodárskej výroby si vyžadujú naliehavú ochranu. V okrese Dunajská Streda viac ako polovicu z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy predstavuje chránená pôda (poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1.- 4. kvalitatívnej skupiny). Hlavnou príčinou takéhoto vysokého hodnotenia pôd je výhodná geografická poloha v rámci Slovenska, špecifické klimatické a stanovištné podmienky nížinného typu, priaznivý hydrologický režim a geologické podložie pre vývin najkvalitnejších pôd.

Flóra a fauna

Predmetné územie a širšie okolie (okres Dunajská Streda) spadá celou rozlohou do Oblasti panónskej flóry (Panonicum), Obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), Okresu Podunajská nížina.

Oblasť panónskej flóry (Panonicum), Obvod eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), zahŕňa nížiny a pahorkatiny južného Slovenska na ktoré sú viazané mnohé teplomilné druhy rastlín.

Keďže územie Žitného ostrova je veľmi úrodné najväčšie plochy boli premenené na polia a zachovalo sa len veľmi málo lesov a lúk. Popri Dunaji sa vyskytujú lužné lesy, v ktorých rastie napr. topol' biely, topol' čierny, brest väz, rôzne druhy vrby, jelša lepkavá. V krovinnom a bylinnom poschodí môžeme nájsť žihľavu dvojdomú, lipkavca obyčajného, ostružinu ožinu, svíba krvavého a bazu čiernu. Len v týchto lesoch sa vyskytuje liana vinič lesný a hloh čierny. Taktiež tu môžeme nájsť panónske dubové sucholesy s dubom letným, javorom poľným, brestom, drieňom a inými druhmi v bylinnom poschodí, ako napr. kamienka modropurpurová, konvalinka dubová. Ramená Dunaja a kanály, ktoré popretkávajú Žitný Ostrov majú veľmi bohatú vegetáciu. Spomedzi chránených druhov rastlín sa tu vyskytuje lekno biele, leknovec štítnatý a ďalšie.

Celé širšie okolie dotknutého územia patrí lužným lesom nízinným (Ulmenion). Celkovo prevládajú dubové xerotermofilné lesy ponticko – panónske (Aceri tatarici – Quercion) na vyšších dunajských terasách. Ich porasty sa v súčasnosti vyskytujú len zriedkavo, boli premenené na intenzívne využívanú ornú pôdu. Dná mŕtvych ramien sú zaradené do jednotky slatiniská (Tofieldetalia, Molinion coeruela), ktoré sú veľmi ovplyvnené melioračnými zásahmi, poľnohospodárskou činnosťou a časť z nich je v súčasnosti znehodnotená ťažbou rašeliny. Okolo väčších tokov rástli i vrbovo – topoľové lužné lesy (Salicion albae, Salicion triandrae). Prirodzené porasty sú často pozmenené a ohrozované ľudskou činnosťou.

Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Vládnucim prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov a dropov atď. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč voľžský, hrča obyčajná, karas obyčajný, blatniak, slnečnica a ešte mnohé ďalšie.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Táto je tvorená biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v hierarchických úrovniach: nadregionálnej, regionálnej a miestnej (lokálnej) úrovni.

Aby bolo možné zabezpečiť ekologickú stabilitu krajiny sú potrebné nielen ekologicky stabilné, ale aj izolované ekosystémy, je potrebný celý systém vzájomne priestorovo prepojených prvkov – územný systém ekologickej stability (ÚSES).

ÚSES vlastne znamená vybraná nepravidelná sieť endogénne (vnútorne) ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú na základe svojich funkcií, vzájomných vzťahov a optimálnych priestorových kritérií rozmiestnené takým spôsobom, aby spĺňali svoj účel.

Medzi dôležité kladné funkcie biocentier či biokoridorov patrí zabezpečenie kontaktu so silne antropicky pretvorenými oblasťami (napr. zbúraniská, plochy narušené výstavbou a pod.) tak, aby bolo možné ich opäť oživiť organizmami z blízkeho dokonalejšieho biotopu.

Charakteristika biotopov

Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov na ľavom brehu Dunaja a lužné lesy v okolí Malého Dunaja.

V záujmovom území sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, sádov a viníc, trávnatých neúžitkov, odkryvov a depónií substrátu a komunikácií.

Prevažujúcu skupinu tvoria biotopy veľkoblokových polí, viníc a sádov, ktoré pre živočíchov majú minimálny význam.

Biotopy trávnatých plôch, sú významné ako potravný biotop.

Biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy, vegetáciu tých týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín.

Biotop lužných lesov a brehových porastov, plocha lužných lesov sa redukovala len na porasty okolo mŕtvych ramien a v inundačnej zóne Dunaja.

Biotopy riek sú charakteristické pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Dunaj a Malý Dunaj je významným migračným koridorom živočíchov.

Biotopy vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie inváznych druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Živočíchovia tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohôd (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

Migračnými koridormi v širšom okolí navrhovaného zámeru sú líniové drevinné porasty, ktoré môžu zabezpečiť šírenie najmä mobilných živočíchov, ktorými sú predovšetkým vtáky. Týmto cestami sa môžu šíriť z väčších zdrojov mnohé druhy na vhodné, aj keď plošne menšie biotopy. Okrem vtákov môžu tieto koridory využívať aj obojživelníky, plazy, cicavce, ale aj niektoré druhy hmyzu.

2. Krajina, scenéria, ochrana, stabilita

Štruktúra krajiny

Pod krajinou štruktúrou rozumieme horizontálne a vertikálne usporiadanie vlastností krajinných prvkov, ktoré sa pôsobením diferenciačných činiteľov špecificky kombinujú v určitom priestore.

Prvotná krajinná štruktúra predstavuje súbor prirodzených systémov jednotlivých prvkov krajinného systému, napr. horninového prostredia, geomorfológie, ovzdušia, vody, prvkov ochrany prírody.

Druhotná štruktúra krajiny predstavuje súbor prirodzených, človekom čiastočne alebo úplne zmenených prirodzených systémov alebo novovytvorených umelých prvkov krajinného systému a ich vzájomných väzieb.

Krajiny Žitného ostrova, vzhľadom na nepatrné výškové rozdiely s plynulými prechodmi, bola a je voľne prístupná výrobným, obytným a dopravným aktivitám. Jediným limitujúcim faktorom rozvoja sídelnej a výrobnnej štruktúry bola voda v podobe tokov (Malý Dunaj, Dunaj a ich ramená v rôznom štádiu vývoja), jazier, močiarov a podmáčaných plôch v depresiách.

Sledované územie predstavuje typickú nížinnú poľnohospodársku krajinu Podunajskej nížiny so sústredenými vidieckymi sídlami. Z funkčného poľnohospodárskeho charakteru sa odvíja aj štruktúra krajiny, s dominantnými veľkoblokovými formami poľnohospodárskeho využitia.

Scenéria krajiny

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom (tzv. vizuálne prepojenie reliéfu).

Za *pozitívne nosné prvky* scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokradňú vegetáciu a pod.

Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Krajinnoekologické dominanty záujmového územia možno rozdeliť do nasledovných skupín:

plošné biotopy - ide zväčša o lokality lužných lesov, vodných plôch a mokradí s vysokou biologickou, ekosozologickou hodnotou. Ide o územia reprezentujúce prvky ÚSES;

líniové biotopy - predstavujú prirodzené líniové prvky krajinej štruktúry, viažu sa na vodné toky a ich brehové porasty, reprezentujú biokoridory rôznej hierarchickej úrovne, zväčša prepájajú jednotlivé plošné biotopy;

lokálne biotopy v rámci poľnohospodárskej krajiny - ide o zvyšky lesov, remízky, TTP, mokrade lokalizované v rámci PPF. Tieto lokality sa vyznačujú genofondovou významnosťou a nesporne zohrávajú významnú ekostabilizačnú funkciu v rámci PPF.

Hodnotené územie navrhovanej činnosti patrí do poľnohospodárskej krajiny s podstatnou prevahou veľkoblukov ornej pôdy bez drevinnej vegetácie.

Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraní podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)

2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Chránené územia v širšom okolí

Zájmové územie nezasahuje do chránených území, platí v ňom podľa zákona o ochrane prírody a krajiny prvý stupeň ochrany. Navrhovaná činnosť je lokalizovaná na území, ktoré je charakterizované prvým stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Budúca prevádzka nezasahuje do žiadneho veľkoplošného ani maloplošného chráneného územia a nebude dotknutý ani žiaden chránený strom.

Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy – veľkoplošné chránené územie

Zriadená Vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z. z. o Chránenej krajinnnej oblasti Dunajské luhy z 3. marca 1998 s účinnosťou od 1. mája 1998. Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko – maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie sa celé nachádza na agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumulčných depresií s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe.

V závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokradné, lúčne a psamofilné.

Vo vzácných a ohrozených spoločenstvách vodných rastlín otvorených plôch ramennej sústavy sú zastúpené chránené druhy lekno biele, leknica žltá, vzácna salvínia plávajúca, kotvica plávajúca, leknovec štítnatý a i. V lúčnych spoločenstvách a v bývalých mŕtvych ramenách, rastú viaceré ohrozené druhy čelade vstavačovitých - vstavač plošticný, v. vojenský, v. obyčajný, krušík širokolistý, vemenník dvojlistý a i. Lesné spoločenstvá ovplyvňuje predovšetkým vyššia až vysoká hladina podzemnej vody a občasné záplavy. V závislosti od výšky hladiny podzemnej vody sa tu vyvinuli spoločenstvá vrbových jelšín, dubových jasenín a brestových jasenín s topolom, brestových jasenín s hrabom a drieňových dúbav.

Zoocenózy Dunaja a priľahlých luhov sú ovplyvnené pestrosťou biotopov od vodných až po xerothermné. Zoogeograficky je územie pod vplyvom Panónskej nížiny, ale i alpskej sústavy, s ktorými je prepojené prostredníctvom Dunaja. Významne sú tu zastúpené najmä faunistické prvky močiarnych a vodných biocenóz a spoločenstvá lužných lesov. V území bolo zistených napríklad 109 druhov mäkkýšov, z toho 22 ohrozených. Na Podunajsku (od Bratislavy po Štúrovo) bolo zistených viac ako 1 800 druhov chrobákov. Z nich je pozoruhodný najmä výskyt doteraz vo svete neznámeho druhu *Thinobius korbeli*, ale aj viacerých druhov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku iba v priestore ramennej sústavy Dunaja. Z drobných

cicavcov je významný reliktný výskyt hraboša severského. Osobitný význam má územie pre hniezdenie a hibernáciu vodného vtáctva. Pravidelne sa tu vyskytujú vzácne druhy vtákov, ako napríklad orliak morský, beluša malá a volavka purpurová. Slovensko-maďarský úsek Dunaja je medzinárodne významným vtáčím územím. Dôležitou zložkou živočíšstva navrhovaného chráneného územia sú ryby. V Dunaji a jeho ramenách sa vyskytuje najvyšší počet druhov rýb zo všetkých vodných tokov Slovenska. Táto skupina živočíchov patrí medzi najviac postihnuté výstavbou vodných diel na Dunaji. Zo vzácných a chránených druhov tu žije divá forma kapra (sazan), blatniak tmavý, šabl'a krivočiara a býčko škvrnitý.

Celé územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarská konvencia).

Dunajské luhy sú aj chráneným vtáčím územím a územím európskeho významu.

V blízkosti sa nachádza aj **NPR Čičovské mŕtve rameno (maloplošné CHÚ)** – predstavuje jedinečnú ukážku pôvodného lužného lesa s príslušnou flórou a faunou. Mŕtve rameno je pozostatkom prielomu hrádze Dunaja pri veľkej povodni v r. 1899. Eviduje sa tu 341 druhov vyšších rastlín, mnohé z nich sú vzácne a chránené, vyskytuje sa tu až 20 druhov rýb. Hlavným predmetom ochrany je záchrana pôdneho genofondu rastlín a živočíchov charakteristických pre biotopy dunajských lužných lesov a ramien.

Prírodná rezervácia Opatovské jazierko (maloplošné CHÚ)

Územie patrí do chránenej vodohospodárskej oblasti, ktorá je bohatá na zásoby podzemnej vody. Územie má popri krajinársko-estetických hodnotách i význam biologický. Spolu s neďalekou Národnou prírodnou rezerváciou Čičovské mŕtve rameno a Hámskym trstím vytvárajú mimoriadne bohatá komplex biocenóz s množstvom živočíšnych druhov. Najvýznamnejšími predstaviteľmi vodnej flóry na území s dominantným vodným biotopom sú *Nymphaea alba* a *Nuphar lutea*.

CHA Čiližské močiare - SKUEV0227

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

vydra riečna (*Lutralutra*)

lopatka dúhová (*Rhodeussericeusamarus*)

čík európsky (*Misgurnusfossilis*)

hrúz bieloplutvý (*Gobioalbipinnatus*)

pľž severný (*Cobitistaenia*)

blatniak tmavý (*Umbrakrameri*)

SKUEV0293 Kľúčovské rameno – územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150) a druhov európskeho významu: plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus*

cultratus), Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár (3140) a druhov európskeho významu: čík európsky (*Misgurnus fossilis*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*) a blatniak tmavý (*Umbra krameri*).

SKCHVU 007 Dunajské luhy - CHVÚ Dunajské luhy sa vyhlasuje na ochranu (zachovanie) biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Územie je jedným z troch najvýznamnejších na Slovensku pre hniezdenie európsky významných druhov: bučiacik močiarny, čajka čiernohlavá, haja tmavá, orliak morský, rybár riečny, rybárik riečny a volavka striebristá. Územie je ďalej jedným z piatich najvýznamnejších hniezdísk pre druhy európskeho významu: hrdzavka potápavá, kačica chrapľavá, kačica chripl'ová a kalužiak červenonohý.

V území pravidelne zimuje alebo migruje viac ako 1% európskej ťahovej populácie druhov: hlaholka severská, chochlačka vrkočatá, chochlačka sivá a potápač biely.

Na území sa pravidelne počas migrácie vyskytuje viac ako 20.000 a počas zimovania viac ako 70.000 jedincov viacerých vodných druhov vtákov (príloha č. 1). Ďalej v území pravidelne hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov bocian čierny, brehuľa hnedá, kaňa močiarna a ľabtuška poľná.

V rámci Ramsarského dohovoru o mokradiach sa členské krajiny zaviazali chrániť mokrade a na svojom území vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Mokrade sú biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu, alebo blízko povrchu pôdy, alebo kde povrch pokrýva plytká voda, ako aj potoky, rieky a vodné nádrže. V záujmovom území sa nachádzajú vodné toky, ktoré dávajú predpoklad výskytu takýchto lokalít a to najmä na úrovni lokálnych mokradi, prípadne regionálne významných mokradi.

Medzi medzinárodne evidované lokality v zmysle Ramsarského dohovoru sú zaradené nasledovné lokality:

- **2 mokrad'né biotopy národného významu** – Zdrž VD Gabčíkovo a Klátovské rameno a pril'ahlé močiare
- **15 mokradí regionálneho významu** – Istragov, Malý Dunaj, Čanádske rybníky, Rybníky pri Veľkom Blahove, Bohel'ov rybník, Ľavostranný priesakový kanál SVD G – N, Zavlažovací kanál Malinovo – Blahová, Kanál Dobrohošť – Kračany, Zavlažovací kanál Tomašov – Lehnice, Ostrov orliaka morského, Medved'ov – trstina, Pravostranný priesakový kanál SVD G – N, Gabčíkovo- Gazdovské ostrovy, Žriebäcie lúky, Bodíky – Kráľovská lúka
- **11 mokradí lokálneho významu** – Hétmáň pusta, Šul'any – starý vrbovotopol'ový les, Blatnianske jazero, Opatovské jazierko, Háromházi tó – Štvrtok na Ostrove, Bereki lápas – lužný les Šamorín, Mliečno – rybník, Rybárske jazero – Hubice, Štrková jama – Trnávka, Cíferi tó – Ol'dza, Jazierko v Hubickom parku

Stabilita krajiny

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda a jeho doplnkoch (Izakovičová a kol., 1994, Barančok, 1996) boli na sledovanom území vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová - Hanské pasienky a Mokré pastviny - Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi. V centre Potônskej mokrade v katastrálnych územiach Benkova Potôň, Čechínska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo sa nachádzajú zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokrad'ové biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenia dropa veľkého.

Regionálne biocentrum Malý Dunaj (obec Horné Mýto) - regionálne biocentrum s viacerými jadrami, ktoré tvoria genofondovo významné lokality lužných lesov Malého Dunaja. Biocentrum tvorí úsek toku Malého Dunaja od Jahodnej po východnú hranicu okresu Dunajská Streda.

Regionálne biocentrum Ohradský a Belský kanál (Hroboňovo) - regionálne biocentrum s jadrom, ktoré tvoria genofondovo významné plochy botanické a zoologického významu v okolí Ohradského a Belského kanálu v k.ú. Ohrady, Dolný Bar, Trhové Mýto, Topol'níky a Hroboňovo. Výskyt vzácných druhov rastlín a živočíchov na pomerne málo pozmenených, alebo čiastočne rekultivovaných lokalitách.

Regionálne biocentrum Dunaj - lesy (Šul'any, Bodíky, Baka) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria viaceré genofondovo významné lokality lužných lesov a vodnej a mokradnej vegetácie a niekoľkými genofondovo významnými lokalitami výskytu vzácných a ohrozených druhov živočíchov. Súčasť CHKO Dunajské luhy. Biocentrum predstavuje úsek toku Dunaja so systémom ramien od Vojky nad Dunajom po Gabčíkovo.

Regionálne biocentrum Bohel'ovské rybníky a okolie

Lokálne biocentrá - Park v Rohovciach, Jazierko pri Hornom Bare, Trstená na Ostrove, Park v Kral'ovičovských Kračanoch, Jurovský les.

Nadregionálny biokoridor Tok rieky Dunaj s jeho okolím (uvádzaný aj ako biokoridor provincionálneho významu Dunaj) - zahŕňa vodný tok Dunaja s prilahlými mokrad'ovými spoločenstvami a komplexmi lužných lesov vrbovo-topolových a lužných lesov nížinných. Nadregionálny biokoridor spája významné lokality - biocentrá Dunaja a jeho širšieho okolia a je tvorený je lužnými lesmi a ostatnými významnými lokalitami medzihrádzového priestoru Dunaja.

Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj - biokoridor vedený pozdĺž toku Malého Dunaja v strednej časti s dvoma alternatívami okolo vlastného toku Malého Dunaja alebo okolo Klátovského ramena. Tvorený je lužnými lesmi, líniovými brehovými porastmi, významnými genofondovými lokalitami flóry a fauny. Predstavuje systém meandrov so zachovalými spoločenstvami lužných lesov a zaplavovanými lúčnymi porastmi.

Nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok (Malý Dunaj - Dunaj) - biokoridor spájajúci biokoridor Dunaja s biokoridorom Malého Dunaja pozdĺž Chotárneho kanála a Čiližského potoka. Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž spomenutých vodných tokov v okolí ktorých sa vyskytuje viacero genofondovo významných lokalít flóry a fauny.

Regionálny biokoridor Blahovské - Belský kanál - regionálny biokoridor spája regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) s biocentrom Ohradského a Belského kanálu (Hroboňovo) a s ďalšími lokalitami Potônskej a Okoličnianskej mokrade podobného charakteru, tvorený je prevažne líniovou vegetáciou okolo väčších kanálov a zachovalými zbytkami trávnej vegetácie

Regionálny biokoridor Biokoridory Čiližskej mokrade - regionálny biokoridor tvorený viacerými nesúvislými koridormi, ktoré spájajú významnejšie lokality v danej oblasti a mali by mať prepojenie na Dunaj, resp. na ďalšie biocentrá a biokoridory. Preto návrh uvažuje s viacerými jeho alternatívami Bohel'ovské rybníky - kanál Dobrohošť-Kračany, Bohel'ovské rybníky - kanál Jurová-Čalovo - kanál Gabčíkovo-Topol'níky - Dunaj a Čiližský potok - kanál Vranie-Kotliba (Dunaj). Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž vodných tokov a kanálov, menej trávne porasty.

Ďalšie regionálne biokoridory: Klátovský kanál (Starý Klátovský kanál) - Ohrady, Vieska - Jastrabie Kračany - Mliečanský kanál, Kanál Dobrohošť-Kračany - Bohel'ovský kanál, Kanál Gabčíkovo-Topol'níky, Kanál Jurová-Šarkan, úseky nadväzujúce na nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok.

Lokálne biokoridy - vzhľadom na charakter územia možno v okrese vyčleniť špeciálnu skupinu potenciálnych, lokálnych biokoridorov - vyschnuté, nefunkčné kanály, ktoré by bolo vhodné ponechať na sukcesný vývoj.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Okres Dunajská Streda patrí rozlohou (1075 km²) medzi veľké okresy Slovenska, hustotou zaľudnenia (103 obyvateľov na 1 km²) je podpriemerným okresom. Vo vidieckych sídlach žije 59% obyvateľstva okresu. Národnostné zloženie obyvateľstva okresu je charakteristické dominanciou Maďarov (87,2%), Slovákov je 11,3%, Čechov je 0,6% a Rómov 0,6%.

Obec Baloň – demografia

Počet obyvateľov k 31.12. spolu	759
muži	359
ženy	400
Predproduktívny vek (0-14) spolu	96
Produktívny vek (15-54) ženy	231
Produktívny vek (15-59) muži	247
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	185
Počet sobášov	5
Počet rozvodov	0
Počet živonarodených spolu	8
muži	7
ženy	1
Počet zomretých spolu	4
muži	1
ženy	3
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	2
muži	5
ženy	-3

Nadmorská výška stredu obce v m111

Celková výmera územia obce [m²]16 073 223

Hustota obyvateľstva na km²47

História obce – ochrana kultúrneho dedičstva

Baloň je obec v Medzičilizí. Niekdajší majetok hradu Győr spomína listina z roku 1252 pod názvom Villa Bolon. Uvedená listina spomína teda obec ako majetok rábskej diecézy. Bývalý majetok rábskeho hradu v roku 1284 kráľ Ladislav IV. daroval zvonárom a poddaným rábskeho biskupa, neskôr tu mohli nadobúdať majetky aj svetské osoby. V roku 1453 Ján Hunyadi potvrdil výsady, ktoré Balončanom udelil Štefan I. a podľa ktorých nemuseli odvádzať desiatok ani dane. V listinách z roku 1544 a 1565 sa obec spomína ako súčasť rábskeho hradu, avšak už v súpise z roku 1609 je uvedená ako majetok rábskeho kanonika a tento stav trval až do začiatku 19. storočia. V dedine bývali kapitulánski zvonári, ktorí do polovice 16.

storočia chodili zvonit' do Györu. V 16.storočia obec rozvrátili Turci a neskôr v roku 1809 vojská Napoleóna. Územie Baloňa bolo do 18.storočia močaristé, jeho pôvodné obyvateľstvo sa zaoberalo rybolovom, načo poukazuje aj erb obce. Vylovené ryby predávali na trhoch v Györi, Bratislave a vo Viedni. Na začiatku 20.storočia sa o obci písalo: „Ballony je malá žitnoostrovská maďarská obec v Rábskej stolici v okrese Tó-Sziget-Csilizköz. Nachádza sa 4 km od Dunaja, je sídlom obvodného notariátu a v 117 domoch býva 720 obyvateľov katolíckeho vierovyznania“. Dnes väčšina obyvateľstva žije z poľnohospodárstva. Baloň je právom hrdý na aktívny športový život, dôkazom toho je miestne futbalové družstvo a oddelenie stolného tenisu,

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobnú-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území.

Stav kvality životného prostredia je podmienený dlhodobou pretrvávajúcou exploatáciou prírodných zdrojov, pomerne významným znečisťovaním ovzdušia, vody a pôdy. Do prostredia sa v dôsledku nedomyslených socio-ekonomických aktivít dostávajú mnohé cudzorodé látky, ktoré prenikajú potravinového reťazca. To má nepriaznivý vplyv na vek a zdravie ľudí, ako aj na genofond hospodársky významných i voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov i na ekosystémy.

Podľa úrovne životného prostredia sa radí priestor riešeného územia do tretej triedy, t.j. prostredie narušené. Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho

dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Územný priemet faktorov, negatívne pôsobiach na ekologickú stabilitu, jasne definuje toto územie ako územie s výraznou celoplošnou exploatáciou poľnohospodárskej pôdy a intenzívnou veternou eróziou.

Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Od 01. 01. 2013 platí vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Kritériá kvality ovzdušia sú ustanovené vo vyhláške č. 360/2010 Z. z.

Zájmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Zaťaženie územia základnými znečisťujúcimi látkami premieta predpokladané znečistenie vypočítané metódou matematického modelovania a predstavuje hodnotenie priemerných ročných koncentrácií vybraných znečisťujúcich látok (SO₂, TZL, NO₂ a CO) zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, automobilovej dopravy a pozadia.

Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Dunajská Streda za jednotlivé roky

Slovenský popis ZL	Množstvo ZL v tonách za rok			
	2013	2012	2011	2010
Tuhé znečisťujúce látky - TZL	36,999	33,888	30,858	29,953
Oxidy síry ako SO₂	15,394	4,836	6,430	2,017
Oxidy dusíka ako NO₂	104,579	55,778	54,121	45,794
Oxid uhoľnatý	53,224	40,466	40,537	28,212

Organické látky – celkový organický C - TOC	97,358	55,971	55,613	48,547
--	--------	--------	--------	--------

Z hľadiska čistoty ovzdušia územie okresu možno charakterizovať ako územie relatívne čisté. Vyplýva to predovšetkým zo skutočnosti, že v okrese je pomerne malé zastúpenie priemyslu s výraznejšími zdrojmi znečistenia ovzdušia.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva ako aj na prírodné prostredie. Preto je vyhodnotenie hlukovej situácie jednou z položiek komunálnej hygieny a je významné aj z hľadiska zabezpečenia predpokladov pre ochranu prírody a krajiny. Najväčším zdrojom hluku v území je cestná automobilová doprava na priľahlých dopravných komunikáciách. Hodnoty hluku stanovené hygienickými normami nie sú prekračované ani v dopravnej špičke. Trnavský kraj je z hľadiska prírodnej rádioaktivity vo vzťahu k iným oblastiam Slovenska priemerný. Podľa odvodených máp radónového rizika Slovenska v ňom dominujú plochy s nízkym a stredným radónovým rizikom. Okres Dunajská Streda sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn222 v pôvodnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m-3.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešene rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EU.

Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelne a hospodárne a trvalo udržateľne využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek

Kvalita povrchových vôd

Hodnotenie kvality povrchových vôd sa vykonáva na základe údajov získaných v procese monitorovania stavu vôd.

Monitorovanie kvality podzemných vôd

Monitorovanie kvality podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie kvality a stavu podzemných vôd a je uvedené v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z.z. a realizované v zmysle požiadaviek

vyhlášky MPŽPRR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona.

Slovenská republika transponovala rámcovú smernicu o vodách (smernica 2000/60/ES) do nového vodného zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Hlavným cieľom právnej úpravy na úseku ochrany vôd a ich racionálneho využívania je dosiahnutie „dobrého stavu“ všetkých vôd, ktorý by mal byť dosiahnutý do roku 2015. Dobrý stav povrchových vôd predstavuje dosiahnutie dobrého ekologického a dobrého chemického stavu pre útvary povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu pre umelé vodné útvary a výrazne zmenené vodné útvary (kanály, prieply, vodné nádrže a pod.).

Dobrý stav podzemných vôd znamená dosiahnutie dobrého kvantitatívneho a dobrého chemického stavu a odvrátenie trendov zvyšovania koncentrácie znečisťujúcich látok vo vodnom prostredí.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

Pôda je integrovanou zložkou životného prostredia a predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj.

Výkon starostlivosti o pôdu prináleží Ministerstvu pôdohospodárstva SR, no je potrebné rešpektovať multifunkčný a medziodvetvový význam pôdy a následne aj spoluzodpovednosť a potrebu nevyhnutného záujmu všetkých zainteresovaných o dostatočnú výmeru a primeranú kvalitu pôd.

S cieľom ochrany pôdy bol v roku 2004 prijatý zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku ako aj sankcie za porušenie povinností ustanovených zákonom.

Prílohou zákona sú aj limitné hodnoty rizikových látok v poľnohospodárskej pôde. Sú to hodnoty najvyšších prípustných obsahov rizikových látok v poľnohospodárskej pôde a stupňa kontaminácie. Prevýšenie limitných hodnôt aspoň jednej rizikovej látky a prvku v poľnohospodárskej pôde indikuje jej kontamináciu.

Kontaminácia horninového prostredia

Problematika znečistenia a poškodenia horninového prostredia v sledovanom území úzko súvisí so znečistením a poškodením pôdneho krytu, príčiny a následky sú spoločné. Zmeny vlastností pôd v negatívnom i v pozitívnom zmysle, ako aj znečistenie pôd zapríčinené rôznymi aktivitami človeka, prebiehajú už veľmi dlho, ale najintenzívnejšie od začiatku rozvoja priemyslu, intenzívneho spaľovania

fosílnych palív a od začiatku moderného poľnohospodárstva používajúceho agrochemikálie a mechanizáciu obrábania pôd.

Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. V danom území predstavuje pre horninové prostredie najväčšie nebezpečenstvo veľkoplošná intenzívna poľnohospodárska činnosť a divoké skládky odpadu.

Súčasný stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému (ČMS) Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t.j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka.

Poškodenie vegetácie a biotopov

Rastlinné a živočíšne organizmy, ktoré sa vyskytujú na území, veľmi dobre odrážajú všetky vplyvy prostredia, ktoré na ne pôsobia a sú teda vhodným indikátorom týchto zmien.

Poškodenie vegetácie - poškodenie vegetácie je vo všeobecnosti spôsobené:

- abiotickými faktormi (vietor, krupobitie, záplavy, sneh, námraza, sucha a pod.)
- biotickými faktormi (premnoženie škodcov)
- socioekonomickými faktormi (imísne poškodenie - kyslým spádom, toxickými látkami, ťažkými kovmi, únik ropných látok a pod.)

Zo súčasných stresových faktorov sa v území najviac prejavujú urbanizačné vplyvy. Vplyvy urbanizácie na vegetáciu sa prejavujú objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderalnej vegetácie.

Takmer všetka pôvodná vegetácia v dotknutom území bola v minulosti nahradená poľnohospodárskymi kultúrami s intenzívnym obhospodarovaním. Ekologická rovnováha takýchto kultúr je umelo udržiavaná dodávaním energie človekom. V porovnaní s prirodzenou krajinou majú intenzívne obrábané poľnohospodárske plochy (veľkoplošné polia) najnižší stupeň ekologickej stability.

Pôvodné biotopy sú obmedzené na línie okolo niektorých tokov a na ostrovčeky zachova-ných lesných porastov. Ekologickú stabilitu lesných porastov vyjadruje stálosť a odolnosť prostredia, životnosť porastu, zmeny lesných ekosystémov, imisný typ a ochranný typ. Hlavnými faktormi znižujúcimi zdravotný stav a tým i ekologický stav porastov sú poveter-nostné vplyvy, hniloby, tracheomykózy, poškodenia zverou a stanovištne nevhodná drevino-vá skladba. Na poškodení porastov v dotknutom území imisie nezohrávajú výraznú úlohu.

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia

Slovenská republika zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 15.3.2013 využíva jeden z nástrojov Európskej únie pre obmedzovanie znečistenia životného prostredia do praxe (Smernica 96/61/ES o IPPC (Integrated Pollution and Prevention Control). Účelom zákona je, v súlade s právom Európskeho spoločenstva, dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného

prostredia ako celku, zabezpečenia integrovaného výkonu verejnej správy pri povoľovaní prevádzky a zriadenia a prevádzkovania integrovaného registra znečisťovania životného prostredia. Táto právna norma mení prístup v ochrane životného prostredia a predstavuje prechod od systému odstraňovania znečistenia z konca technologických procesov („end of pipe“) a zložiek životného prostredia na prevenciu, znižovanie a elimináciu emisií škodlivých látok priamo u zdroja v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“. Pojem „integrovaná ochrana životného prostredia“ zahŕňa uvažovanie o vplyvoch na všetky zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda a biota) spolu, namiesto oddeleného pohľadu na jednotlivé zložky. Dôvodom je, že kontrola vypúšťania látky do jednej zložky životného prostredia môže spôsobiť presun látky do inej zložky životného prostredia.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Populačný vývoj na Slovensku je potrebné vnímať v kontexte svetového populačného vývoja, aj keď viaceré demografické procesy prebiehajú u nás s časovým posunom aj niekoľko desiatok rokov za najvyspelejšími krajinami.

Nekoordinované nadmerné využívanie prírodných zdrojov, znečistenie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov. Odlesňovanie, scelovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

Zdravotný stav obyvateľstva Dunajskostredského okresu sa pohybuje na úrovni celoslovenských hodnôt alebo nižšie. Horšie ukazovatele sú pri chorobách obehovej sústavy, chorobách srdca, kde je počet hlásených ochorení u mužov i žien mierne nad priemerom Slovenska.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

Pôda

Územie je v súčasnosti využívané na poľnohospodárske účely, parcely sú evidované v evidencii nehnuteľnosti ako orná pôda, z toho dôvodu dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Na predmetnú lokalitu sa vzťahuje zákon č.220/2004 Z. z. o ochrane a užívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Pre navrhované objekty a spevnené plochy sa vykoná skrývka ornice a podorničia.

Voda

Výpočet množstva vody

Spotreba vody.....135 l/zam./deň

Predpokladaný počet zamestnancov..... = 10 osôb (8 zamestnancov + 2 majitelia)

$Q_d = 10 \times 135 = 1350 \text{ l/deň} = 1,35 \text{ m}^3/\text{deň} = (\text{pri } 100 \text{ pracovných dňoch}) 100 \times 1,35 = 135 \text{ m}^3/\text{rok}$

Ako zdroj vody bude slúžiť jestvujúca studňa, ktorá bola realizovaná ešte pred účinnosťou prvého vodného zákona a doteraz slúžila pre potreby záhradníctva. Pri uvedení stavby do prevádzky nový užívateľ musí požiadať príslušnú štátnu vodnú správu o súhlas na odber podzemnej vody pre poľnohospodárske účely.

Voda z vodného zdroja – studňa – musí vyhovovať požiadavkám NV SR č. 496/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Voda pre technológiu

Triedička zeleniny - $2 \text{ m}^3/\text{deň}$, plánovaná prevádzková doba je sezónna, 100 pracovných dní t.j. $200 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre výstavbu navrhovanej činnosti bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu. Množstvá nie sú v tomto štádiu ešte špecifikované, zdrojmi týchto materiálov budú ťažobné a iné zdroje dodávateľských organizácií, ktorých prísun si zabezpečí samotná staveľská organizácia.

Prevádzka sušičky bude zabezpečená PB plynom. Budú osadené 4 nadzemné zásobníky na propán PROBUGAS s objemom 4850 l s hmotnosťou náplne 2070 kg.

(celkom 19 400 l- 8280 kg). Zásobníky valcovitého tvaru o rozmeroch 426 cm dl. a 125 cm priemer sa osadia na betónovú plochu.

Zásobovanie areálu elektrickou energiou bude zabezpečené z existujúcich vedení.

Vykurovanie administratívnej budovy bude zabezpečené vlastným zdrojom -kotel na drevo o výkone 25 kW.

Vetrание

Priestory sa budú vetrať prirodzeným spôsobom areáciou. Využívajú sa rozdielne hustoty teplého a studeného vzduchu. Niektoré miestnosti sa budú vetrať núteným odvodom ventilátormi osadenými pod stropom vetranej miestnosti.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Existujúci areál je dopravne dostupný z nespevnenej miestnej komunikácie.

Nároky na pracovné sily

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe, preto za súčasného stavu nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

Pre zabezpečenie prevádzky navrhovanej činnosti sa vytvorí 8 pracovných miest.

Chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná do územia, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany mimo území navrhovaných, resp. vyhlásených chránených vtáčích území, území európskeho významu a súčasnej sústavy chránených území.

V záujmovom území nie je dokumentovaný výskyt žiadnych chránených druhov rastlín ani živočíchov. Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinnej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácných druhov nižších rastlín, stanovišťa vzácných a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev na hranici alebo mimo územia svojho súvislejšieho areálu a lokality s výskytom ekologicky alebo inak (vývojovo, taxonomicky) významných druhov a spoločenstiev organizmov.

Významné terénne úpravy

V areáli nie je potrebné vykonať významné terénne úpravy.

Nároky na zastavané územie

Navrhovaná činnosť si nevyžiada nároky na zastavané územie.

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas realizácie navrhovanej činnosti hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia bude zvýšený prejazd a použitie ťažkých mechanizmov predovšetkým pri výkopových prácach a pri zásobovaní stavby potrebnými technologickými prvkami. Takýto zdroj spôsobí znečistenie ovzdušia iba v okolí stavby a to len dočasne, počas doby trvania výstavby.

Emisie z dopravy:

- cestné napojenie areálu spolu so súčasnou záťažou
- vnútroareálová doprava
- odstavné plochy pre dovoz a odvoz materiálov

Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou navrhovanej činnosti, predpokladáme že prírastok priemernej dennej imisie z automobilovej dopravy v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom bude zanedbateľný.

Počas prevádzky budú do ovzdušia emitované znečisťujúce látky:

- z prevádzky síl - príjem a čistenie
- z prevádzky sušiarne

Samotná prevádzka skladu vyvoláva určitý stupeň prašnosti pri manipulácii s poľnohospodárskymi produktmi, tento vplyv je však zanedbateľný a prejavuje sa len lokálne v rámci blízkeho okolia skladu.

Zdrojom znečisťovania ovzdušia pri prevádzke síl pre skladovanie obilia bude príjem obilia a čistička obilia.

Pri príjme obilia ide o fugitívnu emisiu TZL, ktorej množstvo je závislé od znečistenia obilniny a jej vlhkosti. Nakoľko sa jedná o občasnú emisiu, vyskytujúcu sa najmä v sezóne zberu úrody, z pohľadu ochrany ovzdušia je zanedbateľná.

Na dosiahnutie požadovanej vlhkosti obilniny pre jej skladovanie alebo spracovanie je potrebné jej sušenie.

Prevádzkou sušiarne budú do ovzdušia emitované tieto znečisťujúce látky:

- z procesu spaľovania budú vznikať TZL, NO_x, SO₂, CO a TOC
- z procesu sušenia obilia budú do ovzdušia emitované TZL.

1.) Zdrojom znečisťujúcich látok bude sušička obilia s tepelným výkonom 22 kW napojená na technológiu skladov. Podľa vyhlášky č. 410/2010 Z. z., ktorou sa

vykonávajú ustanovenia zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, bude sušička novým stacionárnym stredným zdrojom

znečisťovania ovzdušia:

6. 20. Sušiarne poľnohospodárskych a potravinárskych produktov s projektovaným výkonom v t za hodinu > 1.

Celkové emisie TZL za rok z prevádzky síl sú závislé od počtu hodín prevádzky zariadenia na čistenie obilnín v kalendárnom roku.

Na dosiahnutie požadovanej vlhkosti obilniny pre jej skladovanie alebo spracovanie je potrebné jej sušenie.

2.) Spal'ovacie zariadenie bude kategorizovaný ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia.

K žiadosti o súhlas na povolenie stavby zdroja bude predložený aj odborný posudok vyhotovený osobou, ktorá má ministerstvom vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie posudkovej činnosti vo veciach ochrany ovzdušia podľa ods.4 § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.

Prevádzka jednotlivých technológií je špecifická tým, že emisie tuhých znečisťujúcich látok sa nedostávajú do ovzdušia len komínmi alebo výduchmi, ale ide prevažne o emisie fugitívne. Fugitívne emisie vznikajú vznášaním znečisťujúcich látok do životného prostredia tak, že sa nedajú meraním určiť všetky veličiny nutné k výpočtu hmotnostného toku. Tento pojem zahŕňa hlavne emisie látok uvoľňovaných do atmosféry vetriacimi prieduchmi a podobnými otvormi, netesnosťami rozvodov a armatúr, a všetky emisie vznikajúce pri prevádzke zdrojov na voľnom priestranstve.

V prípade takýchto fugitívnych emisií ak zistenie správnych emisných hodnôt neumožňuje súčasný stav techniky merania emisií, zisťovanie a porovnávanie s emisným limitom sa neuplatňuje.

Odpadové vody

Spláškové odpadové vody zo sociálnych zariadení budú odvádzané do existujúcej izolovanej žumpy, odkiaľ budú následne likvidované na najbližšej ČOV.

Dažďové vody z povrchového odtoku striech bude vypúšťaná voľne na terén.

Odstavné spevnené plochy v rámci tejto stavby nie sú navrhnuté. Strojné zariadenia a dopravné prostriedky sú odstavené v areáli hospodárskeho dvora stavebníka v Čilizskej Radvani.

Technologické odpadové vody z umývačky budú odkanalizované do izolovanej žumpy, ktorá je rozdelená na dve časti, s objemom 30m³ a 10m³. Odpadová voda pred vypúšťaním bude prechádzať separáciou od nečistôt (zeminy). Separácia je zabezpečená v rámci technológie.

Technologické odpadové vody budú recyklované. Denná spotreba technologickej vody bude cca 2 m³.

Odpady

Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi vzniknutých počas výstavby

por. č.	katalógové číslo odpadu	názov odpadu	kategória odpadu	pôvod odpadu	kód nakladania
1.	15 01 01	obaly z papiera	O	nové výrobky	R13
2.	15 01 02	obaly z plastov	O	nové výrobky	R13
3.	15 01 03	obaly z dreva	O	nové výrobky	R1
4.	15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované s nebezpečnými látkami	N	natieračské a maliarske práce	D10
5.	17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06 .	O	odpady z výstavby a z dokončovacích prác	D1
6.	17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O	z výstavby	D1
7.	17 02 01	drevo	O	z výstavby	R1

Vzniknuté odpady budú zhodnocované príp. zneškodňované prostredníctvom oprávnených organizácií. Odpady budú zabezpečené v zmysle § 19 ods. 1 písm. b zák. č. 223/2001 Z.z. pred nežiaducim únikom či odcudzením.

Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať ust. 19 zák. č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. /vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z. na predpísanom tlačive, zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie/

Presné množstvo vzniknutých odpadov počas výstavby bude upresnené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi počas prevádzky areálu

por. č.	katalógové číslo odpadu	názov odpadu	kategória odpadu	miesto vzniku	kód nakladania
1.	02 01 03	Odpadové rastlinné tkanivá	O	znehodnotené obilie, zelenina	R3
2.	02 03 01	Kaly z prania a čistenia	O	zemina	R3
3.	02 03 04	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O	znehodnotené obilie, zelenina	R3
4.	15 01 03	obaly z dreva	O	obalový materiál	R1
5.	16 02 13	vyrazené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	O	osvetlovacie telesá	podľa druhov materiálov R4
6.	20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	prevádzka	D1

Po zahájení prevádzky budú dodržiavané ust. § 19 zák. č. 223/2001 Z. z. o odpadoch. Zmesový komunálny odpad bude zneškodňovaný prostredníctvom obecného úradu. Vzhľadom na charakter vykonávaných činností väčšie množstvo produkovaného odpadu bude tvoriť biologicky rozložiteľný odpad a poškodené prepravné obaly. V zmysle zákona o odpadoch a súvisiacich právnych predpisov je zakázané zneškodňovať biologicky rozložiteľné odpady skládkovaním. Tento druh odpadu bude zhodnocovaný kompostovaním v zariadeniach iných právnických subjektov. Na zhromažďovanie odpadov bude vyhradený priestor v zmysle § 3 vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, kde budú uložené zberné nádoby. Odpady z obalov ako drevené palety sa budú zhromažďovať vo vyhradenom mieste v sklade.

Hluk a vibrácie

Počas výstavby budú zvýšené emisie hluku v okolí staveniska vplyvom použitia stavebných mechanizmov. Zvýšené hlukové emisie možno očakávať hlavne na začiatku – počas stavebných prác, a to v rozmedzí 80 – 90 dB vo vzdialenosti cca 5m. Hladina hluku sa bude meniť najmä v závislosti od nasadenia stavebných mechanizmov, ich prevádzkovania, dobe a mieste ich pôsobenia a trás presúvania, odchádzania a prichádzania. V tomto štádiu nie je možné odhadnúť, alebo definovať súčasnosť ich pôsobenia. Stav bude závisieť od súčasného priebehu výstavby viacerých domov v jednom, alebo súčasne vo viacerých sektoroch obytného komplexu.

Vplyv týchto zdrojov bude relatívne krátkodobý (nebude trvalý), časovo nespojitý a priestorovo okrajový.

V súvislosti s prevádzkou areálu je potrebné počítať s týmito zdrojmi hluku:

- ✓ hluk z dopravy – prívoz poľnohospodárskych produktov z polí
- ✓ hluk pri čistení a sušení obilia - technológia
- ✓ hluk pri expedícii poľnohospodárskych produktov

Počas prevádzky musia byť nasledovné právne predpisy:

- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- NV SR č. 115/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi expozíciou hluku.

Nakoľko navrhovaný areál je v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia nepredpokladáme rušivý vplyv prevádzky areálu.

Žiarenie a iné fyzikálne polia,

Zariadenie nebude zdrojom žiarenia.

Teplo, zápach a iné výstupy

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom tepla ani zápachu.

Doplňujúce údaje

Projekt sa nachádza v štádiu prípravy dokumentácie pre územné resp. stavebné konanie. Ďalšie doplňujúce údaje v tomto štádiu nie sú známe.

**3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych
vplyvoch na životné prostredie**

Cieľom ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva je nájsť taký vyrovnaný systém zosúladenia životného prostredia a ľudskej činnosti, ktorého cieľom by bol akceptovateľný rozvoj antropogénnych aktivít, kvality životného prostredia a kvality života zdravia. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je jedným z nástrojov na priblíženie sa k takému vyrovnanému a environmentálne prijateľnému rozvoju uvedených oblastí.

Na základe výsledkov zisťovania sa predpokladajú tieto vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie:

Vplyv stavby na životné prostredie

Etapa výstavby je charakterizovaná mierne negatívnym vplyvom na životné prostredie podľa použitých stavebných postupov. Pri tejto činnosti je sprievodným znakom tvorba prachu, zvýšená hlučnosť, spaliny z motorov, ktoré narúšajú bežný stav okolia a životného prostredia. Uvedené negatíva môžu byť časti eliminované napr. zvlhčovaním dopravných ciest a racionálnym využívaním stavebných mechanizmov. Uvedené vplyvy sú z časového hľadiska krátkodobé, t.j. len počas výstavby.

Vplyvy na obyvateľstvo

Každá antropogénna činnosť je určitým zdrojom vplyvov ako na človeka, tak i na životné prostredie. Zvyšujúca sa miera zdravotných a environmentálnych vplyvov sa môže následne prejavovať v poklese odolnosti organizmu a jeho chorobnosti.

Vplyv navrhovanej činnosti majú najmä:

- emisie látok znečisťujúcich ovzdušie,
- emisie hluku z technológie a dopravy,
- prašnosť

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti v rámci existujúceho areálu, mimo obytnej zóny, nepredpokladáme nepriaznivé ovplyvnenie obyvateľstva.

Počas výstavby možno minimalizovať uvedené vplyvy použitím vhodnej technológie a stavebných postupov - čo bude potrebné zohľadniť v rámci príprav vlastného projektu stavby a jej organizácie. Týmto opatreniami môžu byť nežiaduce účinky navrhovanej činnosti počas výstavby účelovo potlačené.

Navrhované skladovacie postupy sú v súlade s najnovšími, dostupnými, známymi a používanými postupmi na najvyššej úrovni manažmentu podobných zariadení v štátoch EÚ a dosahujú parametre najlepšej dostupnej technológie (BAT).

Podľa odhadu dopravnej intenzity v lokalite a prevádzky nových stacionárnych zdrojov hluku a znečisťovania ovzdušia vzhľadom na ich výkon, bude mať prevádzka navrhovaného zámeru len minimálny vplyv na tvorbu emisií a hluku. Na základe toho môžeme konštatovať, že prevádzka objektov nespôsobí narušenie životného prostredia v hlukovej ani emisnej situácii dotknutého územia a jeho širšieho okolia.

V ďalšom stupni projektovej dokumentácie je potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Táto vyhláška sa vzťahuje na hluk, infrazvuk a vibrácie, ktoré sa vyskytujú trvale alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení. Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti v rámci priemyselného areálu mimo zastavaného územia obce, nepredpokladáme nepriaznivé ovplyvnenie obyvateľstva počas realizácie stavby.

Vplyvy na obyvateľstvo hodnotíme ako málo významné.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Navrhovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálne možnej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia.

Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky. Vzhľadom na technické parametre navrhovanej činnosti, a v prípade spoľahlivého založenia a dostatočnej izolácie stavby od okolitého prostredia, neočakávame žiadne negatívne vplyvy posudzovanej činnosti na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery ani v etape výstavby, ani prevádzky.

Z charakteru činnosti a reliéfových pomerov priamo dotknutého areálu taktiež nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom zmenili reliéf.

Vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie a reliéf hodnotíme ako lokálne, malého rozsahu a málo významné.

Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu

Z hľadiska kvality ovzdušia bude navrhovaná činnosť emitovať znečisťujúce látky do ovzdušia predovšetkým v dôsledku pohybu automobilov pri výstavbe ako aj počas prevádzky objektov navrhovanej činnosti. Prírastky výfukových plynov budú, ale nie v nadlimitnom rozsahu. Dodržiavaním určených emisných limitov zo sušenia

zrnín je zabezpečené, že nedôjde k znečisteniu ovzdušia nad stanovenú mieru. Nakoľko v technickom riešení plánovaných objektov budú použité nové progresívne zariadenia a konštrukčné riešenia, vplyvy tejto stavby na okolité prírodné prostredie a emisnú situáciu budú nízke.

Vplyvy na kvalitu ovzdušia hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Navrhovanou činnosťou nebudú ovplyvnené hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a kvantitatívne a kvalitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

Uvedená stavba sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, kde je prvoradou úlohou ochrana podzemných vôd, nakoľko sa jedná o oblasť s najväčšími zásobami podzemnej vody. V štandardných prevádzkových podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných resp. povrchových vôd počas výstavby ale aj počas prevádzky môžu byť len havarijné situácie. Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti bude potrebné prijať prísne účinné opatrenia na zamedzenie prieniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd. Vzhľadom na blízkosť Chotárneho kanála aj napriek tomu, že sa ovplyvnenie vodných pomerov počas výstavby resp. prevádzky vylučuje, je potrebné počítať i s takou možnosťou, a preto je potrebné prijať opatrenia na zabránenie úniku látok škodiacich vodám a areál vybaviť prostriedkami na zneškodnenie úniku látok škodiacich vodám.

Navrhovaná činnosť za predpokladu dodržania všetkých požiadaviek vyplývajúcich z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany vôd nebude mať závažný vplyv na povrchové resp. podzemné vody v riešenom území. Na základe uvedených skutočností možno považovať vplyvy na povrchové a na podzemné vody za lokálne a málo významné.

Vplyvy na pôdu

Hlavným vplyvom na pôdu je práve záber PPF, ktoré bude riešené po územnom konaní. Tento jav možno v hodnotenom území považovať za jeden z najvýznamnejších negatívnych vplyvov. Pri výstavbe navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnej deštrukcii a zmene mechanicko-fyzikálnych vlastností pôdy a k čiastočnej strate biotopu pre pôdy edafón a živočíchov, pre ktorý bola sekundárnym zdrojom v rámci ich potravinových reťazcov.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných, havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, automobilov, a pod.).

Činnosť nebude mať negatívne vplyvy ani na kvalitu okolitej pôdy pri dodržaní technologických postupov stavby a všeobecne záväzných predpisov.

Vplyvy hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ovplyvnenie fauny a flóry na pozemkoch susediacich s lokalitou navrhovanej činnosti, činnosť bude bez vplyvu.

Vplyvy na krajinu

Realizácia hodnotenej činnosti vzhľadom na jej charakter a rozsah neovplyvní štruktúru ani scenériu krajiny a nebude ani zásahom do krajinného rázu širšieho územia. Vzhľad lokality oproti pôvodnému stavu sa zásadne nemení. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území. Závažné negatívne vplyvy na krajinu sa nepredpokladajú.

Kumulatívne vplyvy

V dosahu navrhovanej činnosti neboli identifikované také existujúce alebo schválené projekty, s ktorými by bolo možné spoločne vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na zložky a faktory životného prostredia.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude vykonávať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a preto sa nepredpokladá, že bude predstavovať zdravotné riziko pre obyvateľstvo dotknutej obce.

Dôležitým činiteľom pri všetkých prácach spojených s výstavbou navrhovanej činnosti je bezpečnosť práce. Je potrebné, aby všetci zodpovední pracovníci na stavbe dôsledne dodržiavali bezpečnostné predpisy. Pri výstavbe sa musia vytvoriť podmienky pre dodržiavanie zásad ochrany a bezpečnosti práce v súlade s príslušnými bezpečnostnými predpismi. Počas výstavby musí byť stavenisko označené a zabránený vstup nepovolaným osobám.

Zhotoviteľ musí pre svojich pracovníkov na stavenisku zabezpečiť sociálne požiadavky a hygienické opatrenia v súlade s platnými zákonmi a predpismi.

Stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby boli splnené podmienky na ochranu zdravia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadovej vody, odstraňovanie pevného odpadu, tepelnej a svetelnej pohody vnútorného prostredia a výmeny vzduchu. Stavba a prevádzka musí zabezpečovať, aby hluk a vibrácie pôsobiace na ľudí boli na takej úrovni, ktorá neohrozuje zdravie a je vyhovujúca pre pracovné prostredie, a to aj na susedných pozemkoch a stavbách.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy mechanizmov skladu. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Všetky používané zariadenia musia byť konštruované tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pracovníkov.

Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosť o zdravé pracovné podmienky nebude mať výstavba významný negatívny vplyv na ľudí. Prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú vznikať

odpadové látky takého charakteru a zloženia, aby mohli mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Z vyššie uvádzaných vplyv, z ktorých ani jeden nebol významný, vyplýva, že aj vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie je zanedbateľný.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Vplyv na chránené územia

Realizácia zámeru nenaruší záujmy ochrany prírody a krajiny. Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej vplyv na územia národnej sústavy chránených území. V súlade so zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v hodnotenom území platí prvý stupeň ochrany. Priamo do riešenej lokality nezasahujú ani územia NATURA 2000.

Vplyvy navrhovanej činnosti na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. sa nepredpokladajú.

Zájumové územie je súčasťou hydrogeologickej štruktúry, časť ktorej bola vyhlásená Nariadením vlády SSR č. 46 z 19. apríla 1978 za prvú chránenú vodohospodársku oblasť na Slovensku – CHVO Žitný ostrov. Všetky činnosti v tomto území sú limitované citovaným nariadením riadené príslušnými orgánmi s cieľom ochrany tejto unikátnej akumulácie podzemných vôd.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na jej charakter a rozsah nepatrí medzi činnosti, ktoré sú na území CHVO Žitný ostrov zakázané.

Vplyvy navrhovanej činnosti na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. sa vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti a s podmienkou realizácie navrhovaných opatrení v oblasti ochrany vôd nepredpokladajú.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva z dôvodu výstavby a prevádzky boli identifikované v predchádzajúcej kapitole.

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

Na základe celkového hodnotenia vplyvov realizácie navrhovanej činnosti možno konštatovať, že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k nasledujúcim vplyvom:

- ovplyvnenie horninového prostredia a geomorfologických pomerov na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie povrchových a podzemných vôd na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác, dlhodobo málo významnej v etape prevádzkovania
- ovplyvnenie kvality ovzdušia na úrovni málo významnej krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác a dlhodobo málo významnej v etape prevádzkovania
- ovplyvnenie pôdy na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie krajinej štruktúry a vzhľadu krajiny na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie obyvateľstva na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie hluku na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác, dlhodobo málo významnej negatívnej v etape prevádzkovania,
- ovplyvnenie chránených území na úrovni nevýznamnej.

Navrhovaná činnosť nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie. Vplyvom realizácie a prevádzky sa zásadne nezmení celkový stav dotknutého územia v žiadnom z posudzovaných parametrov.

Pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti v rámci vypracovania zámeru sa zohľadňovali príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov najmä z oblasti:

- ochrany prírody a krajiny
- ochrany vôd
- ochrany ovzdušia
- ochrany pôd
- ochrany zdravia
- odpadového hospodárstva
- ochrany a bezpečnosti pri práci

Nepreukázal sa nesúlad navrhovanej činnosti s príslušnými ustanoveniami súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Navrhovaná činnosť ako celok nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie nad mieru, ktorá je stanovená všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Identifikovateľné vplyvy sú pri dodržaní a realizácií navrhovaných opatrení a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov environmentálne prijateľné.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Na základe výsledkov skúmania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v rámci vypracovania zámeru neboli identifikované žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť závažný negatívny vplyv na životné prostredie v dotknutom území.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Prevádzkové riziká spojené s činnosťou zariadenia je predstavované len vznikom prevádzkovej nehody, avšak toto riziko je eliminovateľné určením pravidiel technologickej a pracovnej disciplíny počas technologického procesu. Postupy predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou prevádzkového poriadku areálu, plánu opatrení pre prípad havárie, ktoré budú spracované v súlade so všeobecnými platnými právnymi predpismi, prípadne havarijného plánu pre zaobchádzanie so škodlivými látkami.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne. Základnými opatreniami sú technické opatrenia umožňujúce zmiernenie prípadne až elimináciu predpokladaných nepriaznivých vplyvov. Najkrajnejším opatrením v prípade že daný vplyv nie je možné prijateľným spôsobom a v dostatočnej miere zmierniť, sú kompenzačné opatrenia.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povolení činnosti.

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Opatrenia

- dodržiavať bezpečnostné a protipožiarne opatrenia,
- pri výstavbe uprednostniť k životnému prostrediu šetrnejšie materiály a postupy,

- používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečovať ich pravidelnú kontrolu a údržbu,
- pracovníkov pravidelne školiť z BOZP a PO.
- akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.
- z dôvodu, že územie je situované v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, povrchové a podzemné vody je potrebné ochraňovať priebežným dodržiavaním bezpečnostných opatrení pri manipulácii s ropnými látkami počas výstavby a kontrolovaním stavu mechanizačných prostriedkov. Pre prípad havárií musí byť vypracovaný havarijný plán s opatreniami na likvidáciu škôd.
- zabezpečiť likvidáciu odpadov vzniknutých pri stavbe podľa zistených druhov odpadov v rámci platnej legislatívy. Pri výmene substrátu vykonať analýzu zloženia pre prípad prítomnosti škodlivých látok a podľa výsledkov ho zneškodniť v súlade s platnými právnymi normami.
- zabezpečiť zneškodňovanie vznikajúcich odpadov oprávnenými organizáciami;
- navrhovanú činnosť realizovať podľa schválenej projektovej dokumentácie
- vypracovať prevádzkové a bezpečnostné predpisy, plán protipožiarnej ochrany a havarijný plán tak, aby nedošlo ku vzniku rizikových situácií
- sledovať a zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, v zmysle cestného zákona
- dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany životného
- dodržiavať predpisy na úseku ochrany zdravia
- akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Vývoj územia bez realizácie navrhovanej činnosti je vlastne nulový variant tzn. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Pre stanovenie nulového variantu je dôležité poznať v prvom rade súčasný stav lokality, v ktorej sa navrhuje umiestnenie navrhovanej činnosti a na základe súčasného stavu posúdiť a identifikovať jej predpokladaný vývoj bez realizácie akcie.

V prípade nerealizovania činnosti bude znamenať pre uvedenú lokalitu nemenný stav.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Obec Baloň nemá v súčasnosti vypracovaný ÚP. Jedná sa o existujúci areál, ktorý bol doteraz využívaný na záhradkárske účely, na pestovanie zeleniny, navrhovanou činnosťou sa účel areálu v podstate nezmení, bude naďalej vykonávaná poľnohospodárska činnosť.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania.

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke v zmysle Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z.

Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činnosti v danej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povolovacích procesov.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

Zámer sa predkladá na vykonanie zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 1 zákona v nulovom variante a v jednom variante riešenia navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej písomnej žiadosti navrhovateľa upustil od požiadavky variantného riešenia podľa § 22 ods. 6 zákona.

Na základe uvedeného je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Zámer je predložený v jednom variante na základe upustenia od variantného riešenia. Na základe uvedeného vytvorenie súboru kritérií je bezpredmetné.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Viackritériálne posudzovanie vplyvu investícií na životné prostredie je možné uplatniť len pri viac variantnom riešení. Pre potreby posúdenia tohto zámeru

vzhľadom k jednovariantnosti je preto výber optimálneho variantu zúžený len na zhodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného variantu v danom území.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, je predmetom hodnotenia len variant nulový a jeden variant riešenia.

V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti (variant nulový), môže byť v riešenom území umiestnená aj iná prevádzková činnosť, ktorá môže zaťažiť životné prostredie vo väčšej miere ako činnosť navrhovaná.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie v hodnotenom území pri splnení opatrení na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie, považujeme realizáciu navrhovanej činnosti (variant riešenia) za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľnú a v území únosnú.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne potenciálne závažné negatívne vplyvy, ktoré by v dôsledku realizovania navrhovanej činnosti významne ovplyvňovali kvalitu životného prostredia.

Navrhované riešenie nebude významne zaťažovať životné prostredie, neohrozuje zdravie obyvateľstva, nezasahuje do území NATURA 2000, ani prvkov územného systému ekologickej stability. Nebude mať významný vplyv na scenériu krajiny, produkciu odpadov, odpadových vôd, špeciálne nároky na odber energií, vody, nároky na dopravu a iné surovinové zdroje, horninové prostredie, podzemné a povrchové vody.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie odporúčame ukončiť proces EIA v štádiu zisťovacieho konania. Pripomienky k tomuto zámeru musia byť rešpektované.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Mapová a iná grafická dokumentácia tvorí prílohu tohto zámeru.

Príloha č. 1: Kópia katastrálnej mapy

Príloha č. 2: Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č. 3: Pôdorysy

Príloha č. 4.: Sušička DanCorn DCC163CE

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológií a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov. Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov

Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava

Správa o stave životného prostredia v roku 2011, 2012, MŽP SR, SAŽP, Bratislava

Správa o vodnom hospodárstve SR v roku 2010, Bratislava, jún 2011 - Kvalita

povrchových vôd na Slovensku 2010-2011, SHMÚ Bratislava

Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003

Príslušné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia

Rôzne internetové stránky

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší

Vyhláška 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhláška č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona

Vyhláška č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

NV SR č. 496/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny

Zákon NR SR č.223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov o pozemných komunikáciách - cestný zákon

Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality, z verejne dostupných zdrojov.

Ďalší stupeň dokumentácie bude vyhotovený v súlade s platnými všeobecnými a špeciálnymi predpismi a predložený povoľujúcemu orgánu.

VIII. Miesto a dátum spracovania zámeru

Dunajská Streda, apríl 2015

IX. Potvrdenie správnosti údajov

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Oprávnený zástupca navrhovateľov

.....
Végh Mikuláš – SHR

.....
Végh Péter - SHR

Spracovateľ zámeru:

.....
Végh Péter - SHR

PRÍLOHY K ZÁMERU